

Saimaan ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysala Lappeenranta
Sosiaalialan koulutusohjelma

Miia Pöllänen

**”Tärkeintä on olla joku jollekin”
- Imatran Klubitalon kysely 2014**

Opinnäytetyö 2015

Sisältö

Tiivistelmä	2
1 Johdanto	4
2 Mielenterveystyö	5
2.1 Kansallinen mielenterveys- ja päihdesuunnitelma	6
2.2 Imatran kaupungin mielenterveys- ja päihdeohjelma	7
3 Klubitalo mielenterveyskuntoutujien tukena	8
3.1 Kolmas sektori mielenterveyskuntoutujien tukena	8
3.2 Klubitalo – Fountain House	9
3.3 Klubitalo Imatralla	10
4 Opinnäytetyön tarkoitus ja toteutus	10
4.1 Opinnäytetyön tavoite ja tarkoitus	10
4.2 Aineiston keruu ja analysointi	11
4.3 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus	12
5 Imatran Klubitalon kyselyn yhteenveto	13
5.1 Taustatiedot	13
5.2 Vapaaehtoisuus	14
5.3 Yhteisöllisyys	17
5.4 Tasa-arvo	21
6 Pohdinta ja johtopäätökset	26
Lähteet	30

Liitteet

- Liite 1 Klubitalon standardit
- Liite 2 Kyselylomake
- Liite 3 Saatekirje

Tiivistelmä

Miia Pöllänen

”Tärkeintä on olla joku jollekin” - Imatran Klubitalon kysely 2014, 44 sivua, 3 liitettä

Saimaan ammattikorkeakoulu

Sosiaali- ja terveysala Lappeenranta

Sosiaalialan koulutusohjelma

Opinnäytetyö 2015

Ohjaaja: opettaja Sanna Hiltula, Saimaan ammattikorkeakoulu

Opinnäytetyön tavoitteena oli saada Imatran Klubitalon jäsenet osallistumaan kyselyyn ja siten vaikuttaa toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen. Kyselyn avulla pyrittiin selvittämään, miten jäsenet kokevat Klubitalon toiminnan ja miten he kokevat saavansa osallistua Klubitalon toiminnan suunnitteluun. Opinnäytetyön aihe nousi Klubitalolta, jossa haluttiin toiminnan kehittämisen tueksi saada jäsenien näkemyksiä nykyisestä toiminnasta. Kysely tehtiin ja toteutettiin yhteistyössä Imatran Klubitalon kanssa. Kyselyn tuloksia voidaan hyödyntää toiminnan ja palvelujen kehittämisessä ja suunnittelussa.

Opinnäytetyö toteutettiin Webropol kyselytyökalun avulla, johon kaikilla halukkailla jäsenillä oli mahdollisuus vastata joko sähköisesti tai paperikyselynä. Kyselyyn oli mahdollista vastata myös paperikyselynä, koska tällä haluttiin estää, ettei kyselyn vastaamisen esteenä olisi vähäinen tietokoneen käyttökokemus. Kysely järjestettiin syys–lokakuussa 2014 ja siihen vastasi kaikkiaan 23 jäsentä. Suurin osa kysymyksistä oli monivalintakysymyksiä.

Tutkimustulosten perusteella Imatran Klubitalolla on tärkeä merkitys vastanneiden jäsenten arjessa. Vastaajat kokivat saaneensa mm. työntekijöiltä riittävästi tukea ja apua mieltä askarruttaviin asioihin. Klubitalo oli monelle tärkeä paikka minne mennä. Vastauksista kävi ilmi, että Klubitalolla käydään 3–5 kertaa viikossa ja käynti kestää usein 3–4 tuntia. Vastaajista suurin osa oli ollut Klubitalon jäsen viisi vuotta tai kauemmin.

Aiheeseen liittyvä jatkotutkimusaihe voisi olla yhtenäisen kyselylomakepohjan luominen Klubitaloille. Ihanteellista olisi, että yhtenäinen kysely toteutettaisiin säännöllisesti, jolloin olisi mahdollista verrata niin Klubitaloja keskenään kuin myös talojen omaa toiminnan kehitystä.

Asiasanat: Klubitalo, mielenterveys

Abstract

Miia Pöllänen

"To be something to someone" - Imatra Clubhouse poll 2014, 44 pages, 3 appendices

Saimaa University of Applied Sciences

Health Care and Social Services, Lappeenranta

Degree Program in Social Service

Bachelor's Thesis 2015

Instructor: Lecturer Ms Sanna Hiltula, Saimaa University of Applied Sciences

The purpose of the study was to conduct a poll to Imatra Clubhouse members to get them more involved in the planning and development of the Clubhouse daily activities. The idea of the poll was to investigate how members felt about the routines and how much they were involved in the planning. The idea of the study was proposed by the Clubhouse personnel who wanted to ask the Clubhouse members of their opinions of the current situation in order to help support future planning. The study was conducted in co-operation with Imatra Clubhouse.

The data was collected by using the Webropol survey tool. Participants were able to answer the questionnaire either online or on paper. The paper option was provided to help persons with minimal computer skills to answer the poll. The poll was conducted between September and October 2014 and totally 23 members responded to it.

The results of the study show that the Clubhouse has an important meaning in the daily lives of the respondents. They felt they have received adequate support and help to different issues. The Clubhouse was seen as important place to visit regularly. According to the answers members visit Clubhouse 3-5 times per week and the visits often lasts 3-4 hours. The majority of the respondents have been members for at least 5 years.

Keywords: Fountain house, mental health

1 Johdanto

Useimmille meistä on tärkeää kuulua johonkin ja olla tärkeä jollekin. Yksinäisyys ja halu tulla kuulluksi ovat olleet merkittäviä avun hakemisen syitä kautta aikojen. Yksinäisyyteen liittyy usein muun muassa mielenterveysongelmia. Yksinäisyyden ratkaisuksi on haettu yhteisöllisyyden lisäämistä muun muassa harrastusten parista. Osallisuus ja yhteisöllisyys kuuluvat yhteen. Osallisuutta voi kokea yhteisössä, jossa tuntee kuuluvansa joukkoon ja olevansa hyväksytty. (Suomen Mielenterveysseura 2013, 2–3.)

Yhteisöjen haavoittuvaisimpia ihmisiä ovat usein ne, joilla on mielenterveysongelmia. He voivat syrjäytyä tai heillä voi olla erilaisia hankaluuksia monella eri elämän alueella muun muassa työelämässä, sosiaalisissa suhteissa, kouluttautumisessa, arkipäivän askareissa tai osallistumisessa oman yhteisön toimintaan. (WHO 2008, 127, 157.) Mielenterveyshäiriöt ovat Suomessakin yleisiä sairauksia. Yleisempiä mielialahäiriöitä ovat persoonallisuushäiriö (jota sairastaa jopa 13 % väestöstä), masennus (n. 9 %), ahdistuneisuushäiriöt (n. 1–4 %), skitsofrenia (n. 0,5–1,5 %), kaksisuuntainen mielialahäiriö (0,6–1,2 %), ja syömishäiriöt (n. 0,2–0,6 %). (MTKL 2015.)

Yhteiskunnalle mielenterveys- ja päihdehäiriöiden kustannukset ovat 8,6 miljardia vuodessa. Kustannuksista suurin osa syntyy siitä, ettei asiakkaita pystytäkuntouttamaan takaisin työelämään. Työmarkkinoilta katoaa joka vuosi lähes neljä miljoonaa työpäivää sairauslomina, jotka johtuvat mielenterveyssyistä. Työkyvyttömyyseläkkeellä mielenterveysperusteisesti on 110 000 suomalaista. Mielenterveyteen liittyviä ongelmia voi kohdata kuka tahansa. Jossain elämänsä vaiheessa joka toisella on joku mielenterveyden häiriö, esimerkiksi masennus, ahdistus- tai paniikkihäiriö. (Jäppinen 2015, 6.)

Kuntien tehtävänä on perustuslain (731/1999) mukaan huolehtia asukkaittensa hyvinvoinnista ja järjestää tarvittavat palvelut. Kuntien perus- ja erityispalveluissa tehdään laajasti mielenterveystyötä, jota säätelee ja ohjaa muun muassa terveydenhuoltolaki (1326/2010) ja sosiaalihuoltolaki (710/1982). (Laitila 2013, 12–13.) Mielenterveyspalveluilla pyritään ehkäisemään, lievittämään ja hoitamaan mielenterveyteen liittyviä häiriötä ja seurauksia. Palveluita ovat esimerkiksi ohjaus,

neuvonta ja kuntoutus. Erilaisia, monipuolisia mielenterveyspalveluja tuottavat kuntien lisäksi seurakunnat, yksityissektori ja kolmas sektori lukuisine järjestöineen. (THL 2014.)

Klubitalot kautta maailman ovat avoimia paikkoja mielenterveyskuntoutujille. Klubitalon vapaaehtoisen jäsenyyden ehtona on, että jäsenellä on ollut tai on mielenterveysongelma. Toiminnassa mukana olevalta ei kuitenkaan kysellä diagnoosia, vaan kaikki jäsenet ovat tasavertaisia. Klubitalon tavoitteena on työpainotteisen päivän avulla vähentää sairaalahoidon tarvetta, kuntoutujien elämänlaatua sekä tukea paluuta työelämään. (Suomen Klubitalot ry.)

Klubitalojen toimintaa ohjaavat standardit, joita on kaikkiaan 36. Nämä standardit luovat Klubitalojen kuntoutusmallin sekä pohjan laadunarvioinnille. Standardit ovat keskeisessä asemassa auttaessa mielenterveysongelmista kärsiviä ihmisiä saavuttamaan tavoitteitaan. Ne toimivat myös työntekijöiden eettisenä ohjesääntönä. (Pöyhönen 2003,9; Suomen klubitalot.) Suomen Klubitalot ry pyrkii edistämään mielenterveyskuntoutujien sosiaalista asemaa yhteiskunnassa. Lisäksi yhdistyksen tehtäviä ovat mm. kansainvälinen yhteistyö, laadun seurannan menetelmien ylläpitäminen, Klubitalojen toiminnan ja toimintatapojen tukeminen ja kehittäminen. Suomessa toimii 24 Klubitaloa, joista Imatralla yksi.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa Imatran Klubitalon jäsenten mielipiteitä toiminnasta ja sen merkityksestä vastaajalle. Kyselyn tuloksia voidaan hyödyntää Klubitalon toiminnan kehittämisessä.

2 Mielenterveystyö

Mielenterveystyö on yksilön psyykkisen toimintakyvyn, hyvinvoinnin ja persoonallisen kasvun edistämistä sekä mielisairauksien ja erilaisten häiriöiden ehkäisyä, lievittämistä ja parantamista (Noppari, Kiiltomäki & Pesonen 2007,120). Suomessa valtakunnallisesta mielenterveystyön valvonnasta, ohjauksesta ja suunnittelusta vastaa sosiaali- ja terveysministeriö. Mielenterveystyötä, johon kuuluvat mielenterveyden häiriöiden ehkäisy, mielenterveyttä edistävä työ ja mielenterveyspalvelut, säätelevät muun muassa terveydenhuoltolaki (1326/2010) ja mie-

lenterveyslaki (1116/1990). Kuntien ja erikoissairaanhoidon järjestämiin mielen-terveyspalveluihin sisältyy tutkimusten ja hoidon lisäksi myös ohjaus, neuvonta, psykososiaalinen tukia sekä kuntoutus. (STM 2015.)

Kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävänä on vastata ja järjestää mielenterveyteen liittyvien häiriöiden ehkäisyä, varhaista tunnistamista, asianmukaista hoitoa ja kuntoutusta. Hoidossa ensisijaisia ovat avopalvelut ja sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelut. Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluja, kotipalveluja ja kuntouttavaa työtoimintaa järjestää kunnan sosiaalihuolto. Monessa kunnassa mielenterveys- ja päihdepalvelut on yhdistetty. Mieli-suunnitelma eli kansallinen mielenterveys- ja päihdesuunnitelma linjaa vuoteen 2015 asti mielenterveys ja päihdetyön kehittämistä, jonka toimeenpanoa tukemaan ja arvioimaan Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut työryhmän. (STM 2015.)

2.1 Kansallinen mielenterveys- ja päihdesuunnitelma

Sosiaali- ja terveysministeriön (2009, 5-17) kansallinen mielenterveys- ja päihdesuunnitelma linjaa mielenterveys- ja päihdetyön keskeisiä periaatteita ja painotuksia vuoteen 2015. Sen lähtökohtana on suuri kansanterveydellinen merkitys, sillä mielenterveys- ja päihdeongelmiin liittyvä työkyvyttömyys on voimakkaasti lisääntynyt. Mielenterveys- ja päihdesuunnitelman painotukset ja periaatteet ovat

- 1. asiakkaan aseman vahvistaminen*
- 2. ehkäisyn ja edistämisen painottaminen*
- 3. palvelujen integroiminen toiminnalliseksi kokonaisuudeksi ja eri ikäryhmien tarpeiden huomioon ottaminen*
- 4. ohjauskeinojen tehostaminen.*

Mielenterveys- ja päihdeohjelman pääteemoja ovat asiakkaan aseman vahvistaminen, edistävä ja ehkäisevä työ, mielenterveys- ja päihdepalvelujen järjestäminen ja ohjauskeinojen kehittäminen. Pääteemat sisältävät erilaisia ehdotuksia mielenterveys- ja päihdetyön kehittämiseksi, esimerkiksi yhdenvertainen kohtelu ja palveluihin pääsy, mielenterveys- ja päihdetyön strategia ja mielenterveys- ja päihdetyön suositukset. Yksi kahdeksastatoista ehdotuksesta on kuntien perus- ja avopalvelujen tehostaminen mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsiville li-

säämällä ja monipuolistamalla muun muassa liikkuvia, päivystyksellisiä ja konsultaatiopalveluja. Mielenterveys- ja päihdepalvelut tulisi järjestää painottaen perus- ja avopalveluja. Peruspalvelujen painottaminen on tärkeää jo kansanterveydellisen merkityksen vuoksi. Avopalvelujen painottaminen puolestaan on tärkeää niin taloudellisista, hoidollisista kuin myös inhimillisistä syistä. Palvelujen tulisi olla lähellä arkea ja ihmisiä. (STM 2009.)

2.2 Imatran kaupungin mielenterveys- ja päihdeohjelma

Imatran kaupungin mielenterveys- ja päihdeohjelman 2011–2015 (2011, 3–4) taustalla ovat kansalliset ja alueelliset linjaukset, ohjelmat ja toimintaa ohjaavat asiakirjat. Ohjelmaa on työstetty eri toimijoiden kanssa (mm. seurakunta, eri yhdistyksiä, poliisi, nuorisovaltuusto) yhteistyössä. Mielenterveys- ja päihdeohjelman tavoitteena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia vähentämällä päihteiden käytöstä ja mielenterveysongelmista aiheutuvaa haittaa. Tavoite pyritään saavuttamaan seuraavien toimenpiteiden avulla:

1. *Päihteiden käyttö on vähemmän keskeinen osa imatralaisten arkea kaikissa ikäryhmissä.*
2. *Erilaisissa elämäntilanteissa on saatavilla monipuolisesti tukea ja apua.*
3. *Mielenterveys- ja päihdeongelmiin on helppo hakea ja saada apua varhaisessa vaiheessa.*
4. *Mielenterveys- ja päihdeongelmiin saatavan avun jatkuvuus turvataan.*

Mielenterveys- ja päihdeohjelman (Imatran kaupunki 2011, 6) taustalla ovat seuraavat arvot ja lähtökohdat:

- *Hyvinvoinnin lisääminen yhdessä toimien.* Hyvinvointia voidaan lisätä edistämällä mielenterveyttä ja sitä tukevia tekijöitä.
- *Hyvä mielenterveys voimavara.* Perusta yksilön hyvinvoinnille on hyvä mielenterveys.
- *Asennoituminen päihteisiin hyvinvoinnin tekijänä.* Keskeinen terveyttä heikentävänä tekijä on päihteiden käyttö. Vaikuttamalla asenteisiin voidaan vähentää päihteiden käyttöä ja sen myötä lisätä kuntalaisten hyvinvointia.
- *Tuetaan kuntalaisten omaa vastuuta omasta hyvinvoinnista.* Oman hyvinvoinnin edistämisessä ja ylläpitämisessä kuntalaiset nähdään keskeisinä

toimijoina. Omaa halua, vastuuta ja kykyä huolehtia omasta hyvinvoinnistaan tulee tukea.

Tavoitteiden saavuttamiseksi pyritään panostamaan ennaltaehkäisevään toimintaan, tunnistamaan avun tarve mahdollisimman varhain, tiedottamaan avunsaantimahdollisuuksista, varmistamaan vertaistukimuotojen saatavuus, kehittämään erityisryhmien palveluja, huomioimaan omaiset, edelleen kehittämään monipuolisia asumismahdollisuuksia ja hyödyntämään eri toimijoiden välinen yhteistyö. (Imatran kaupunki. 2011, 8.)

3 Klubitalo mielenterveyskuntoutujien tukena

3.1 Kolmas sektori mielenterveyskuntoutujien tukena

Avohoitoa tukevia, monimuotoisia palveluita tuottaa julkisen sektorin ohella myös yksityinen ja kolmas sektori. Kolmannen sektorin palveluita ovat mm. erilaiset vertaistukitoiminnot esimerkiksi A-kilta, mielenterveysyhdistysten toiminta ja klubitalotoiminta. Mielenterveys- ja päihdetyön kuntoutuksen ja sen kehittämisen painopiste on niin ikään avopalveluissa. Kuntoutuksen tulisi olla monimuotoista ja osa hoitoprosessia alkaen akuuttivaiheen varhaiskuntoutuksesta jatkuen yksilöllisesti. Suomessa tulisi laajentaa muun muassa mielenterveyskuntoutujien klubitaloverkostoa tai vastaavaa kattamaan koko maa. (STM 2009, 32–33.)

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden (Eksoten) alueella on tehty muutoksia mielenterveys- ja päihdetyössä, esimerkiksi psykiatrian sairaalapaikkoja on vähennetty 60 prosenttia. Sairaalapaikkojen vähentämisestä huolimatta sairaalaan pääsee tarvittaessa. Ilman lähetettä voi päivystyksestä hakea apua mihin vuorokauden aikaan tahansa. Asiakkaat ovat pitäneet ympärivuorokautisesta päivystyksestä ja siitä, että erilaisia vaihtoehtoja mietitään sairaalassa olon sijaan entistä enemmän. Lappeenrannan Klubitalo Heikinkoti ei kolmannen sektorin toimijana osallistu hoitosuunnitelmien tekemiseen, mutta yhteistyö on lisääntynyt sairaalan kanssa. Hoitosuunnitelmassa otetaan entistä paremmin huomioon yhteistyökumppanit ja hoitosuunnitelmaan voidaan sisällyttää esim. säännölliset käynnit Klubitalolla. Hoitajat käyvät myös yhdessä asiakkaiden kanssa tutustumassa Klubitaloon. (Jäppinen 2015, 9.)

3.2 Klubitalo – Fountain House

Klubitaloliike syntyi vuonna 1944 Yhdysvalloissa, New Yorkissa, kun ryhmä mielisairaalasta kotiutuneita avohoitopotilaita päätti yhteydenpidosta. Ryhmä oli nimeltään WANA (We are not alone eli Emme ole yksin). Ryhmäläiset tapasivat toisiaan ja pitivät yhteyttä sairaalasta poispäässeisiin, pyrkien siten välttämään mielenterveysongelmaisen eristäytymistä ja yksinäisyyttä. Toiminta kärsi rahan ja toimitilan puutteesta, kunnes vuonna 1948 yksi perustajajäsenistä sai hoidettua rahoituksen. Tämän avulla hankittiin oma rakennus, joka sai nimekseen Fountain House. Vuonna 1948 perustettiin myös Fountain House –säätiö ylläpitämään toimintaa. (Suomen Klubitalot ry.)

Vuonna 1955 Fountain House – Klubitalon johtajaksi palkattiin John Beard, joka oli nuori sosiaalityöntekijä. Hänen ajatuksestaan, että mielenterveysongelmista kärsineillä ihmisillä on oikeus mielekkääseen toimintaan ja työhön sekä itsekunnioitukseen ja kunnioitukseen, kehittyi Fountain House – Klubitalo eli paikka, jossa ei ole asiakkaita tai potilaita vaan jäseniä. Tällä ajatuksella Klubitalot toimivat tänäkin päivänä. (Suomen Klubitalot ry.)

Fountain House – Klubitaloissa työskentelee yleensä muutama palkattu työntekijä tiiviissä yhteistyössä jäsenten kanssa. Nykyään eri puolilla maailmaa toimivia Fountain House –mallin Klubitaloja on kaikkiaan yli 300. Suomen ensimmäinen Klubitalo perustettiin vuonna 1995 Tampereelle. Sen jälkeen klubitaloja on perustettu ympäri Suomea. Vuonna 2014 Suomessa toimi kaikkiaan 23 Klubitaloa. Suomen Klubitalot ry on Suomessa toimivien klubitalojen verkostoyhdistys. (Pöyhönen 2003,9; Suomen klubitalot ry.)

Klubitalot toimivat kansainvälisen Klubitalo-organisaation (ICCD eli Clubhouse International) laatimien standardien (liite 1) mukaisesti. Standardit määrittelevät klubitalojen kuntoutusmallin. Ne toimivat myös henkilökunnan, hallituksen ja hallintoon osallistuvien eettisenä ohjeena sekä jäsenten perusoikeuksien määrittelyinä. Standardien mukainen klubitalo on paikka, jossa kunnioitetaan jäseniä ja annetaan heille mahdollisuuksia. Ne luovat lisäksi pohjan klubitalojen laadunarvioinnille. Standardit on jaettu seuraaviin osiin: jäsenyys (standardit 1-7), henkilösuhteet (8-11), tilat (12-14), työpainotteinen päivä (15-20), työllistyminen (21-

24), koulutus (25), talon toiminta (26–31), rahoitus, johto ja hallinto (32–36). (Pöyhönen 2003,15–20.)

3.3 Klubitalo Imatralla

"Sinä olet tärkeä - sinua tarvitaan!"

Imatran Klubitalo on perustettu vuonna 1999. Toiminnan taustalla on yhteistyö Imatran Mielenterveys ry:n ja Imatran kaupungin kanssa. Vuoden 2013 lopussa Imatran Klubitalolla oli jäseniä 250. Keskimäärin 23 henkilöä osallistui työpainotteiseen päivään. Aktiivien käyntejä (eli vähintään kerran kuukaudessa kävijöitä) oli vuonna 2013 yhteensä 5737, kuukaudessa kävijöitä oli noin 478. (Imatran Klubitalo 2013, 3; Imatran Klubitalo 2015.)

"Tärkeintä on olla joku jollekin!"

Imatran Klubitalolla on töissä Imatran kaupungin rahoituksella neljä henkilöä (Klubitalon johtaja ja kolme ohjaajaa, joista kaksi vuorottelee osa-aikaeläkejaksoilla). Imatran Mielenterveys ry:n rahoituksella työskentelee kolme ohjaajaa. Imatran Mielenterveys ry saa tukea toimintaansa Raha-automaattiyhdistykseltä (RAY). Klubitalo on avoinna maanantaista perjantaihin ja toisinaan sunnuntaisin jäsenvetoisesti ja/tai sunnuntairuokailun merkeissä. (Imatran Klubitalo 2013, 4-5; Imatran Klubitalo 2015.)

"Olen tärkeä yhteisölle ja yhteisö minulle".

Imatran Klubitalolle on myönnetty kolmen vuoden (31.7.2017 asti) laatutodistus. Se on osoitus siitä, että Imatran Klubitalo on osoittanut sitoutuneensa ja noudattavansa kansainvälisiä standardeja.

4 Opinnäytetyön tarkoitus ja toteutus

4.1 Opinnäytetyön tavoite ja tarkoitus

Opinnäytetyön tavoitteena on kartoittaa kyselyn avulla jäsenten mielipiteitä ja kokemuksia Imatran Klubitalon toiminnasta. Kyselyn toimeksiantajana oli klubitalon

johtaja Sanna Rinkinen. Opinnäytetyön tekijä oli sosionomi (AMK) opintoihin liittyvässä harjoittelussa Imatran Klubitalolla alkukesästä 2014, jolloin syntyi idea kyselystä. Kyselyn tuloksia voidaan hyödyntää kehittäessä ja suunniteltaessa Klubitalon palveluita ja toimintaa. Kyselyn avulla haluttiin saada Klubitalon jäsenet mukaan vaikuttamaan toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen entistä paremmin jäsenten tarpeita vastaavaksi kartoittamalla jäsenten kokemuksia ja mielipiteitä.

Opinnäytetyön selvitystehtävät ovat seuraavat:

- 1) Millaiseksi jäsenet kokevat klubitalon toiminnan?
- 2) Miten jäsenet kokevat saavansa osallistua klubitalon toiminnan suunnitteluun?

4.2 Aineiston keruu ja analysointi

Opinnäytetyöni on Webropol – kyselytyökalun avulla toteutettu määrällinen eli kvantitatiivinen selvitys. Määrällinen tutkimus on lähestymistapa, jota on vaikea tarkkarajaisesti erottaa kvalitatiivisesta eli laadullisesta tutkimuksesta. Molemmat tutkimustavat täydentävät toisiaan, niitä voidaan esimerkiksi käyttää rinnakkain tai kvalitatiivista menetelmää voidaan käyttää esikokeena kvantitatiiviselle tutkimukselle. Määrällistä tutkimusta käytetään melko paljon sosiaali- ja yhteiskuntatieteissä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 136–139.)

Kysely (liite 2) toteutettiin syys–lokakuussa 2014. Jäsenillä oli mahdollisuus tehdä kysely myös paperiversiona. Kyselyä olivat ideoimassa opinnäytetyön tekijän lisäksi klubitalon johtaja, klubitalon työntekijä ja yksi jäsen sekä Imatran kaupungin suunnittelija Elina Antikainen, joka auttoi kyselyn laatimisessa ja toteuttamisessa. Palautteen perusteella kysymyksiin tehtiin joitakin muutoksia ennen kyselyn avaamista.

Kyselystä kerrottiin jäsenille etukäteen, jonka jälkeen kyselyn linkki lähetettiin Klubitalolle, jossa se laitettiin käytössä olevien tietokoneiden työpöydälle kuvakkeeksi. Kyselyn taustasta kerrottiin myös saatekirjeellä (liite 3). Jäsenillä oli mah-

dollisuus halutessaan täyttää kysely myös paperiversiona. Tällä haluttiin varmistaa, ettei tietokoneen vähäinen käyttäminen ole esteenä kyselyyn osallistumiselle.

Kysymykset jaoteltiin Klubitalon arvojen mukaisesti: vapaaehtoisuus, yhteisöllisyys ja tasa-arvo. Taustatietoina kysyttiin sukupuolta, ikää, työllisyystilannetta, asumistilannetta ja koulutustaustaa. Kysymyksiä oli kaikkiaan 19, joista kaikki olivat suljettuja ja pakollisia. Kysymyksistä yhdeksän oli monivalintakysymyksiä ja yksi 5-portainen Likertin asteikko. Useimmissa kysymyksissä pystyi valitsemaan useamman vastausvaihtoehdon.

4.3 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus

Kyselytutkimuksen haittana on se, että vastaajat voivat ymmärtää annetut vastausvaihtoehdot eri tavalla kuin tekijä eikä voida tietää, kuinka huolellisesti vastaajat lukevat kysymykset. Kyselyn tulokset voidaan analysoida nopeasti, mutta tulkinta voi toisinaan olla ongelmallista. Tavoitteena on saada yleistettäviä päätelmiä tulokseksi. (Hirsjärvi ym. 2009,195,180.)

Opinnäytetyöni yksi tarkoitus oli tehdä kyselylomake, joka voidaan helposti toistaa ja siten seurata klubitalon jäsenten mielipiteitä ja kokemuksia. Tutkimuksen tulisi olla toistettavissa. Tutkimuksen reaalibelius tarkoittaa juuri toistettavuutta. Tutkimuksen tulisi olla myös pätevä. Validius eli pätevyys tarkoittaa sitä, että mitataan juuri sitä, mitä oli tarkoitus mitata. Kyselyissä on aina riskinä se, että kyselyn laatija ja vastaaja käsittävät kysymykset eri tavalla. (Hirsjärvi ym. 2009, 231.)

Lähtökohtana ja tekijän henkilökohtaisena olettamuksena kyselylle oli, että Klubitalon jäsenet ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä talon toimintaan. Kysely oli avoinna 24.9.–21.10.2014 eli joitakin päiviä kauemmin kuin alun perin oli suunniteltu. Ajan pidentämisellä annettiin vielä mahdollisuus osallistua kyselyyn. Kyselyn laatija oletti vastausmäärän olevan suurempi, kuin mitä se loppujen lopuksi oli. Voi olla, että vastaaminen verkossa koettiin hankalaksi, mutta sitä varten oli tarjottu mahdollisuus täyttää kysely myös paperiversiona.

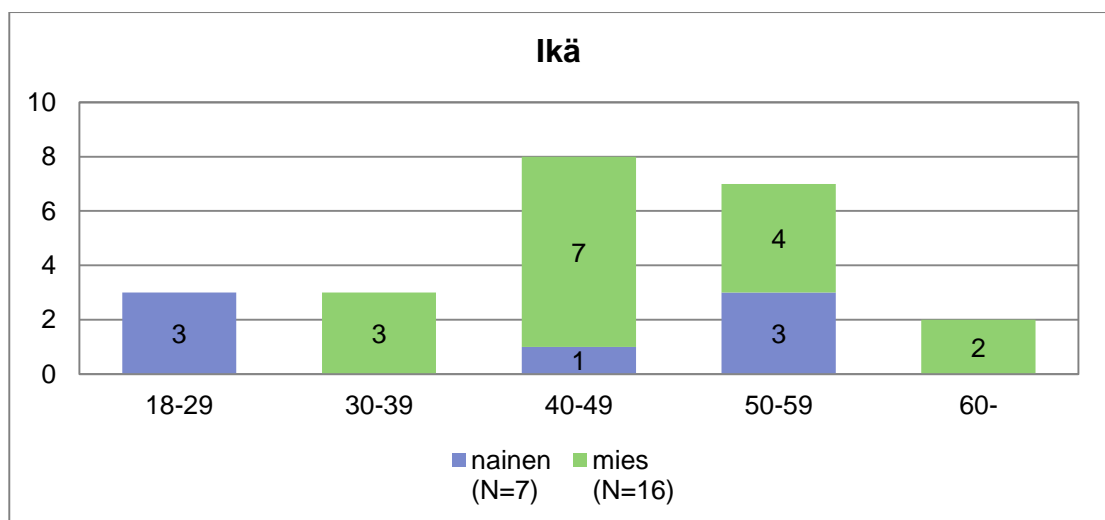
Kysely avattiin lähettämättä vastausta 47 kertaa. Paperiversion täytti kaikkiaan kolme henkilöä, mutta vastauksia ei otettu huomioon, koska kaikkiin kysymyksiin ei ollut vastattu. Kaikkiin kyselyn kysymyksiin vastasi yhteensä 23 jäsentä. Kyselyä voitaneen pitää kuitenkin suuntaa antavana. Kysely koettiin ehkä liian pitkäksi, koska vastausmäärä jäi melko alhaiseksi. Kyselystä on myöhemmin helppo toistaa esimerkiksi vain ”tyytyväisyystaulukko”.

5 Imatran Klubitalon kyselyn yhteenveto

Kysymysten jaottelun taustalla oli Klubitalon arvot: vapaaehtoisuus, yhteisöllisyys ja tasa-arvo. Kysely avattiin lähettämättä vastausta 47 kertaa. Paperiversion täytti kaikkiaan kolme henkilöä, mutta vastauksia ei otettu huomioon, koska kaikkiin kysymyksiin ei ollut vastattu. Kaikkiin kyselyn kysymyksiin vastasi yhteensä 23 jäsentä.

5.1 Taustatiedot

Taustatietoina kysyttiin sukupuolta, ikää, työllisyystilannetta, asumistilannetta ja koulutustaustaa. Näitä kysyttiin, koska haluttiin saada kokonaiskuva jäsenistä ja heidän elämäntilanteestaan. Miehiä kyselyyn osallistui 16 ja naisia seitsemän. Kyselyyn vastanneista suurin osa oli 40–49-vuotiaita. Seuraavaksi eniten kyselyyn vastanneista oli 50–59-vuotiaita. Tarkempi vastanneiden ikä- ja sukupuolijakauma käy ilmi kuvasta 1.

Kuva 1. Ikä- ja sukupuolijakauma

Taustatietona kysyttiin myös työllisyystilannetta eli onko vastaaja työttömänä, työssä, siirtymätyössä, kuntoutustuella, työkokeilussa, opiskelija, eläkkeellä, sairauslomalla vai jokin muu tilanne, josta pyydettiin kertomaan lyhyesti. Vastanneista miehistä kaikki olivat eläkkeellä, naisista neljä. Siirtymätyössä tai kuntoutustuella tai muussa tilanteessa oli yksi vastanneista naisista. ”Muu, mikä” -kohtaan vastannut ilmoitti olevansa palkkatuella.

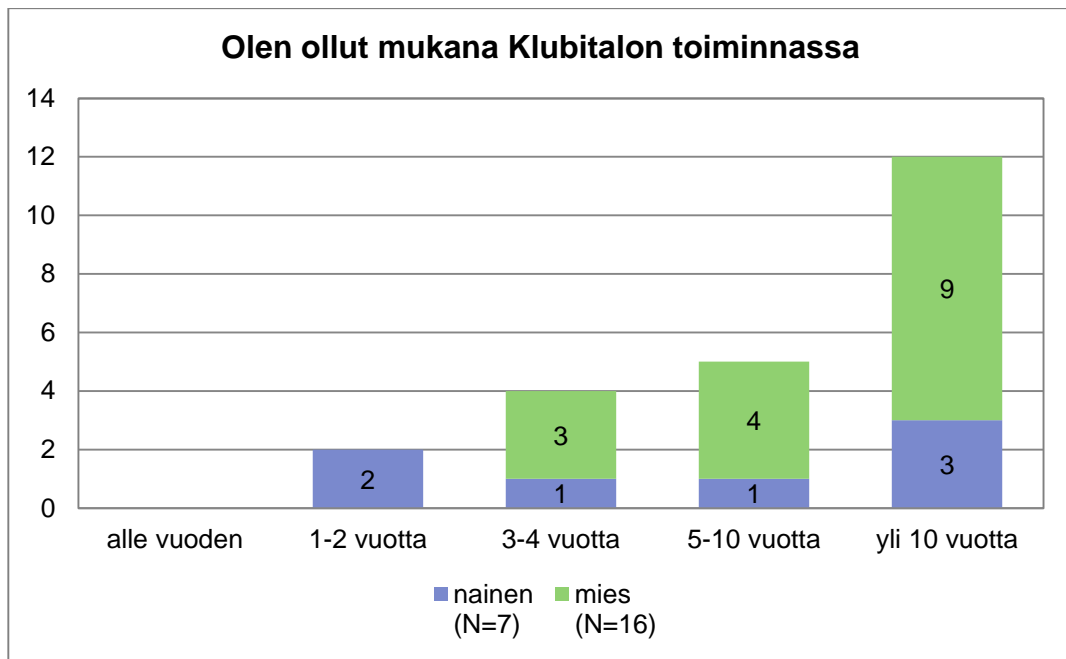
Asumistilanteesta pyydettiin kertomaan, asuuko vastaaja yksin, avo-/aviopuolison kanssa, muun perheenjäsenen kanssa, tuetussa asumisyksikössä vai muuten. Vastanneista miehistä suurin osa (13) ja naisista viisi asui yksin. Naisista loput kaksi asuivat avo-/aviopuolison kanssa. Miehistä avo-/aviopuolison kanssa asui kaksi vastanneista ja muun perheenjäsenen kanssa yksi.

Koulutustaustasta kysyttiin, onko vastaaja käynyt kansa-/keski-/peruskoulun, ammattikoulun, lukion tai suorittanut opistotason tai ammattikorkeakoulututkinnon, yliopisto/korkeakoulututkinnon tai jonkin muun. Vaihtoehtoja sai valita useamman. Vastanneista naisista neljä ilmoitti käyneensä kansa-/keski-/peruskoulun ja miehistä kahdeksan. Ammattikoulun oli vastanneista naisista käynyt kolme ja miehistä yhdeksän. Lukion oli käynyt kolme naista ja neljä miestä. Opistotason tutkinto oli kahdella naisella ja yhdellä miehellä. Muu, mikä -vaihtoehtoon vastanneista naisista yksi kertoi suorittaneensa yliopisto-opintoja. Miehistä yksi kertoi suorittaneensa kaksi tutkintoa ammattikoulussa.

5.2 Vapaaehtoisuus

Vapaaehtoisuus on yksi Klubitalon arvoista. Jäsenet saavat itse päättää, miten he hyödyntävät Klubitalon tarjoamia mahdollisuuksia. Jokainen päättää itse, mihin osallistuu, kuinka usein ja milloin käy sekä kuinka kauan viettää talolla aikaa. Tässä osiossa kysyttiin, kuinka kauan on ollut mukana toiminnassa, kuinka usein käy talolla, kuinka kauan viettää aika talolla käydessään sekä mistä kuuli Klubitalon toiminnasta.

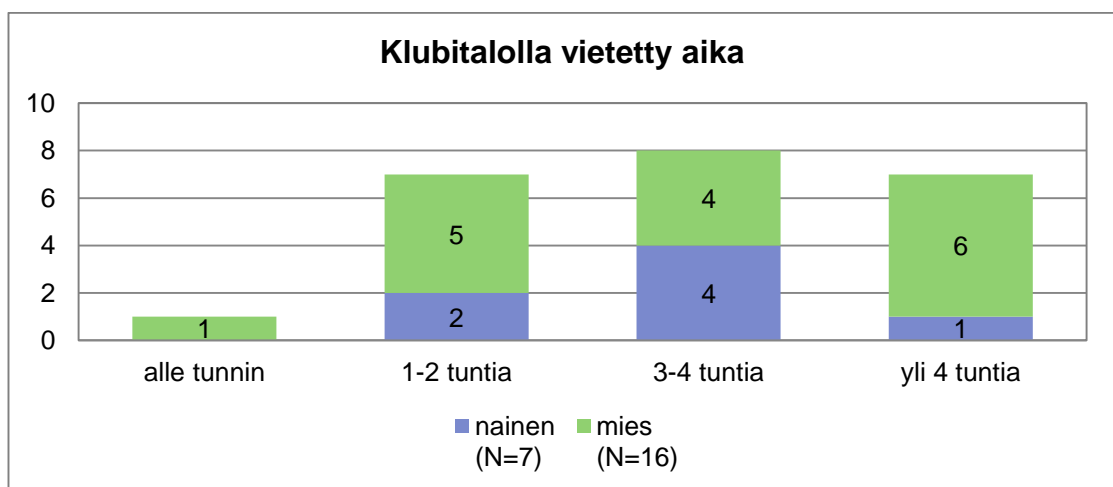
Vastanneista naisista kolme ja miehistä yhdeksän olivat olleet mukana toiminnassa yli kymmenen vuotta (kuva 2). Viidestä kymmeneen vuotta mukana oli ollut yksi nainen ja neljä miestä.

Kuva 2. Klubitalon toiminnassa mukana oleminen ajallisesti

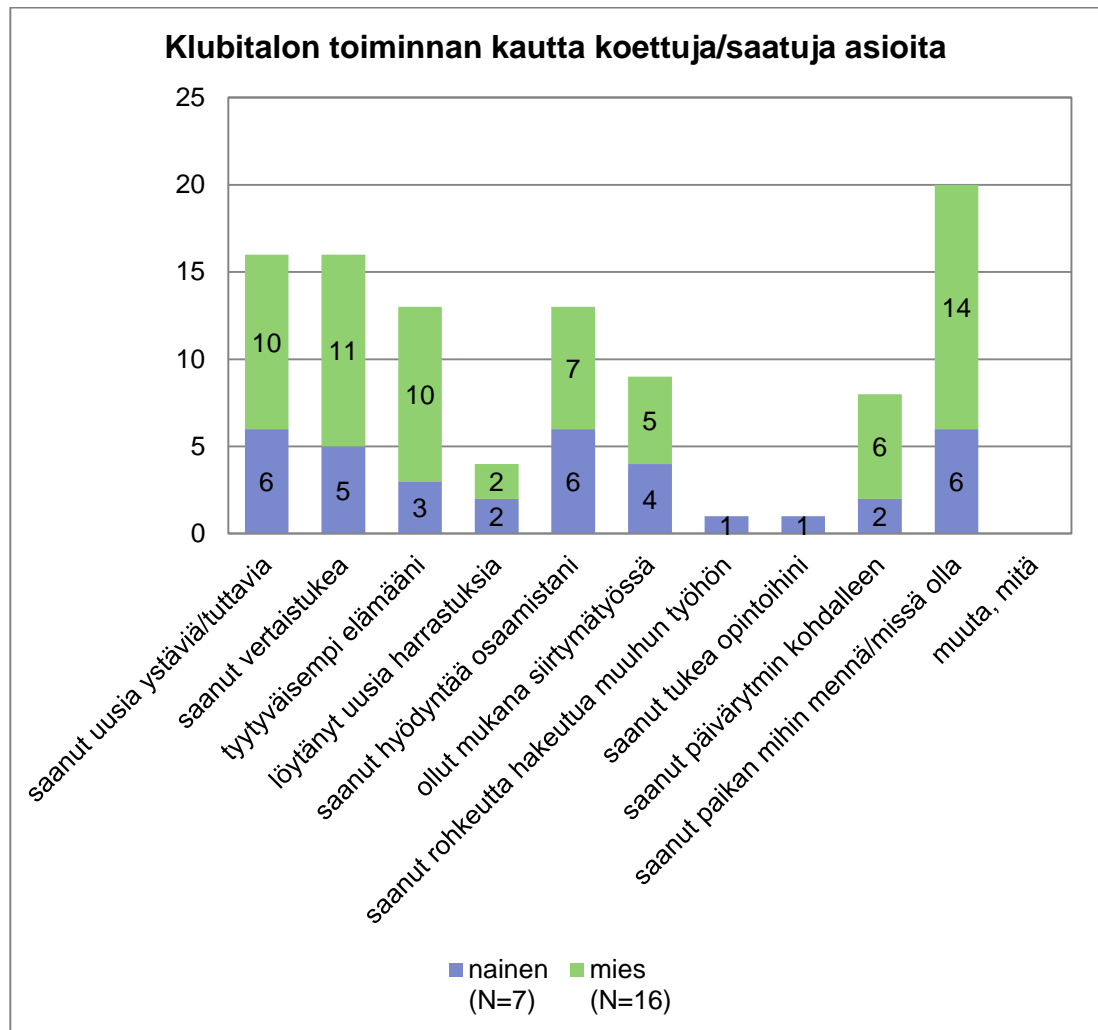
Vastaajilta kysyttiin, kuinka usein he käyvät Klubitalolla. Miehistä 13 ja naisista viisi kertoi käyvänsä Klubitalolla kolmesta viiteen kertaan viikossa. Miehistä kaksi ja naisista yksi kertoi käyvänsä yhdestä kahteen kertaan viikossa tai kerran kuukaudessa. Kerran kuukaudessa tai harvemmin kertoi käyvänsä yksi nainen.

Kyselyssä kysyttiin, miten kauan vastaaja viettää aikaa Klubitalolla käydessään (kuva 3). Vastanneista naisista ja miehistä neljä kertoi olevansa Klubitalolla 3–4 tuntia kerrallaan. Miehistä kuusi kertoi olevansa yli neljä tuntia.

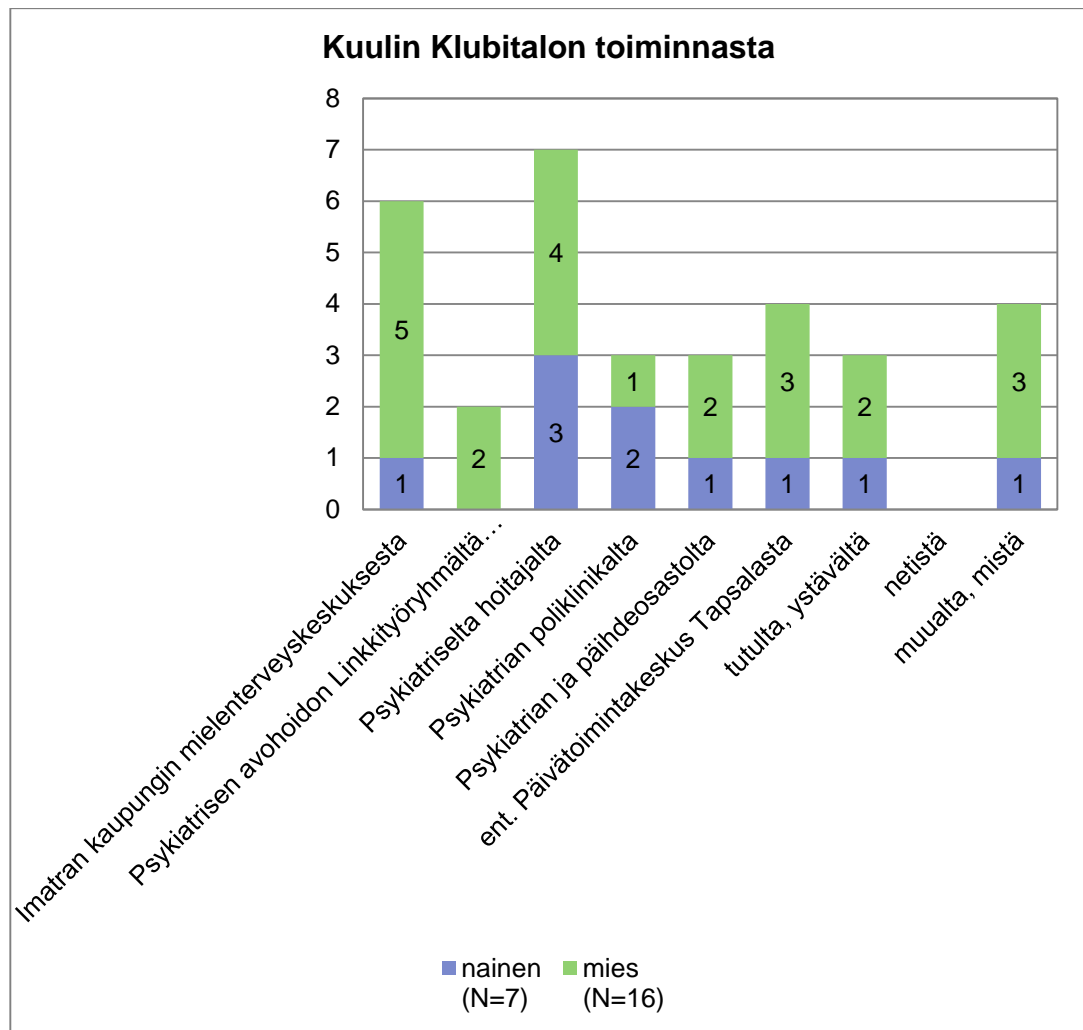
Kuva 3. Klubitalolla vietetty aika

Vastaajat saivat valita useamman vaihtoehdon kysyttäessä, mitä he kokevat saaneensa Klubitalon toiminnan kautta (kuva 4). Miehistä 14 ja naisista kuusi kertoi saaneensa paikan, mihin mennä tai missä olla. Miesten kohdalla tärkeäksi koettiin myös saatu vertaistuki. Myös naiset kokivat saadun vertaistuen tärkeäksi sekä myös sen, että he ovat saaneet uusia ystäviä/tuttavia ja saaneet hyödyntää osaamistaan.

Kuva 4. Klubitalon toiminnan kautta saatuja/koettuja asioita

Vastaajilta kysyttiin, mistä he olivat saaneet tietää Klubitalon toiminnasta (kuva 5). Vaihtoehtoista sai valita useamman. Naisista kolme oli kuullut Klubitalosta psykiatriselta hoitajalta ja kaksi psykiatrian poliklinikalta. Miehistä viisi oli saanut tietää Klubitalosta Imatran kaupungin mielenterveyskeskuksesta ja psykiatriselta hoitajalta tietoa oli saanut neljä vastaajaa.

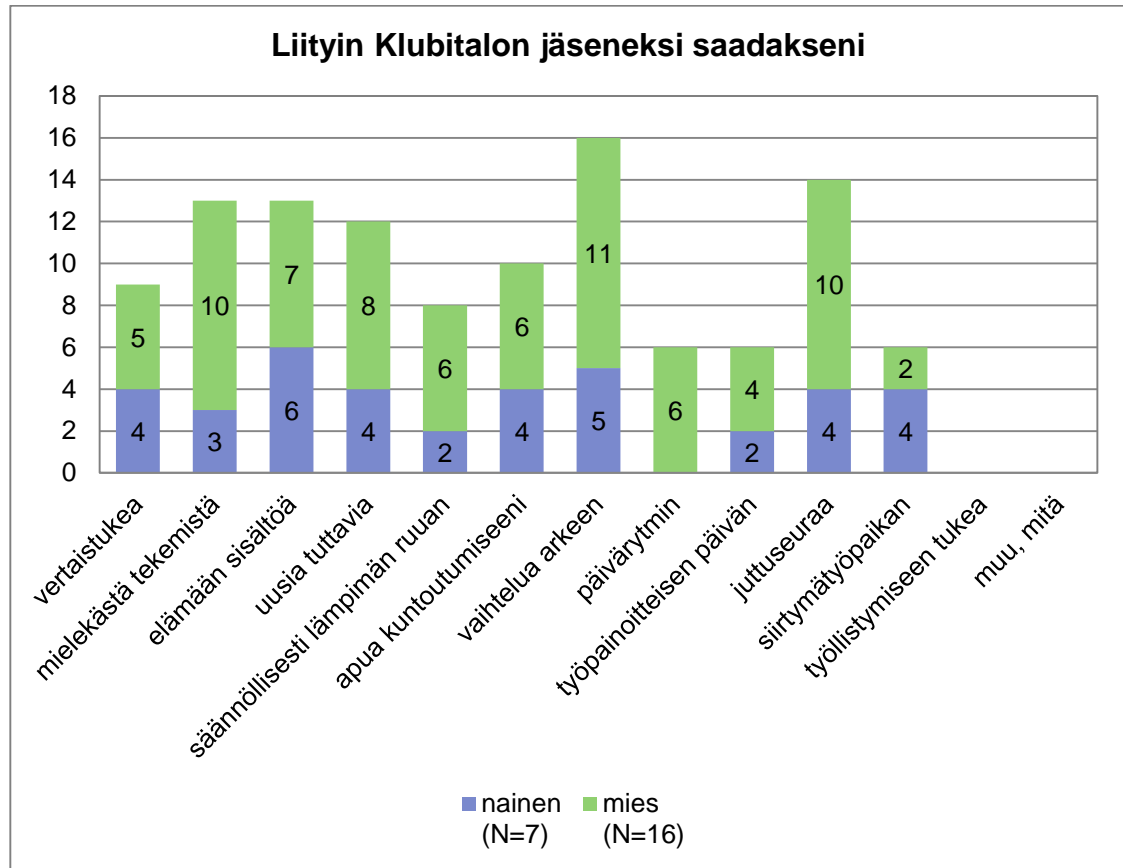
Kuva 5. Klubitalon toiminnasta tiedonsaanti

”Muualta, mistä” -vaihtoehtoihin vastanneet olivat kuulleet Klubitalon toiminnasta paniikkihäiriöyhdistyksen käynnillä Tapsalassa, KAKSPY:ltä (Kaakkois-Suomen Sosiaalipsykiatrinen yhdistys) tai Intoryhmästä (nykyinen IntoPajat).

5.3 Yhteisöllisyys

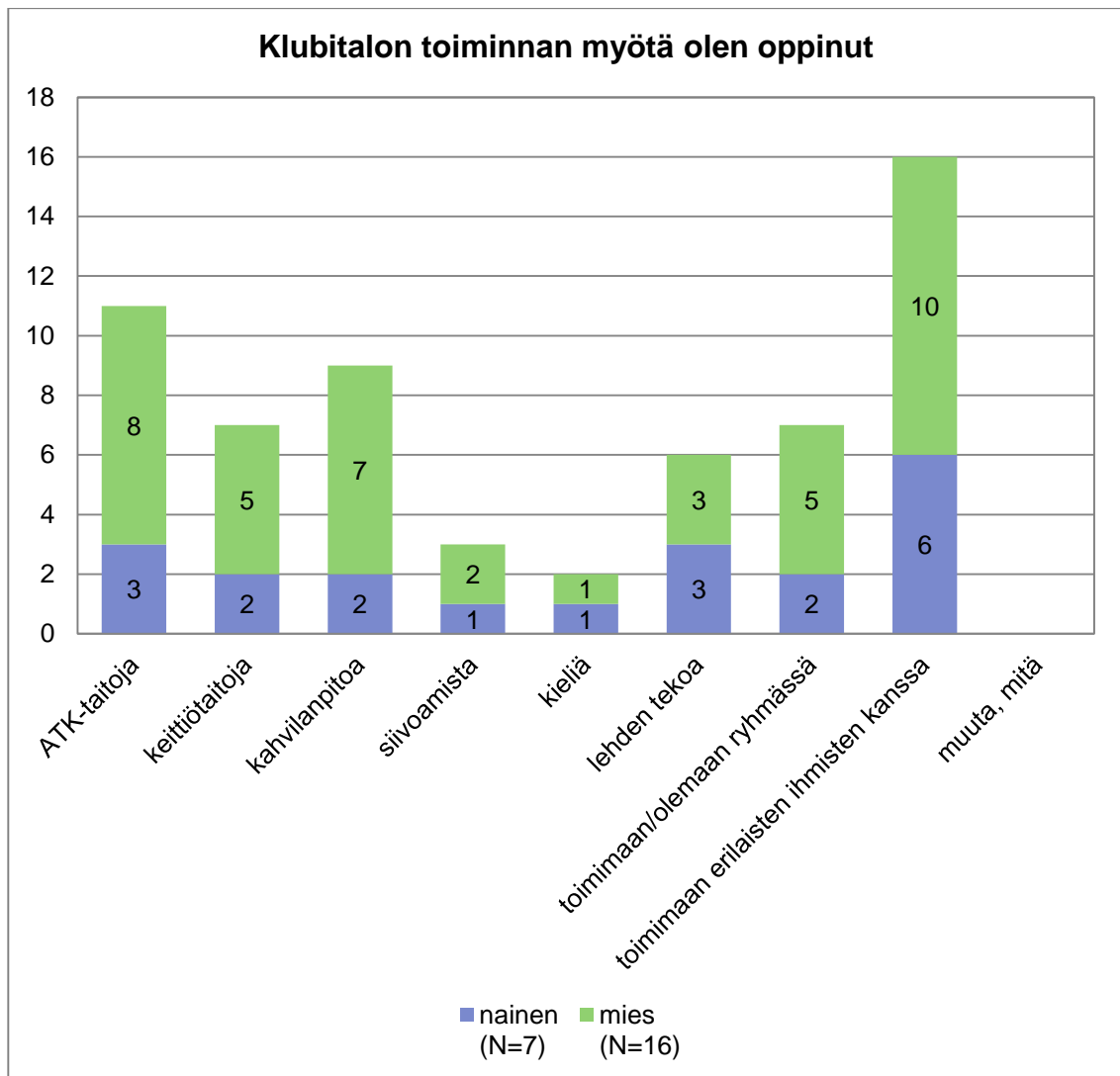
Yhteisöllisyys tulee ilmi Klubitalon toiminnassa siten, että asioista päätetään yhdessä aamuisin työjakopalavereissa, klubitalon kokouksessa tai yhdistyksen hallituksessa. Yhdessä olemiseen annetaan mahdollisuus, pakollista se ei ole. Tässä osiossa kysyttiin, mikä sai liittymään Klubitalon jäseneksi, mitä on oppinut, saanut tai kokenut toiminnan myötä, mihin toimintaan on itse osallistunut sekä ruuan laadusta (koska opinnäytetyön tekijän oletus oli, että ruoalla olisi iso merkitys jäsenille).

Klubitalon jäseneksi vastaajat liittyivät saadakseen vaihtelua arkeen, juttuseuraa, mielekästä tekemistä ja elämään sisältöä (kuva 6). Tärkeäksi koettiin myös apu kuntoutumisen tukena. Vastaajat saivat valita useamman vaihtoehdon.

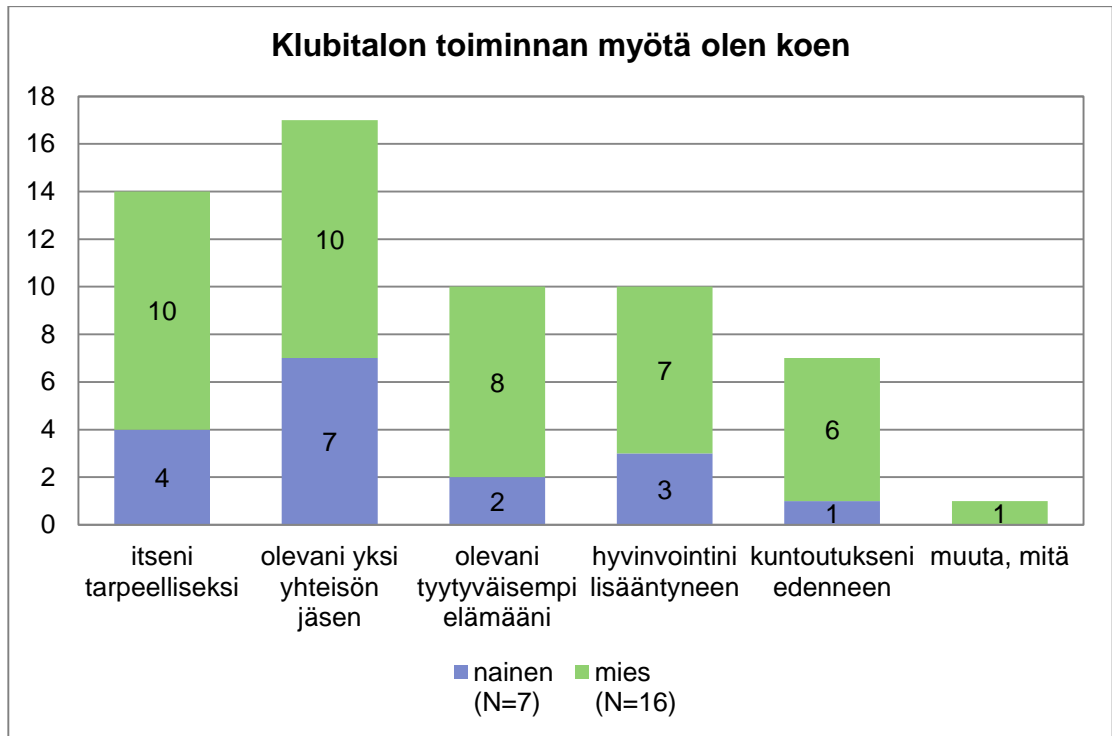
Kuva 6. Klubitaloon liittymiseen vaikuttavia tekijöitä

Vastanneista miehistä kymmenen ja naisista kuusi kertoi oppineensa olemaan erilaisten ihmisten kanssa Klubitalon toiminnan kautta (kuva 7). ATK-taitoja kertoi oppineensa kahdeksan miestä ja kolme naista. Tässä kohdassa sai myös valita useamman vaihtoehdon.

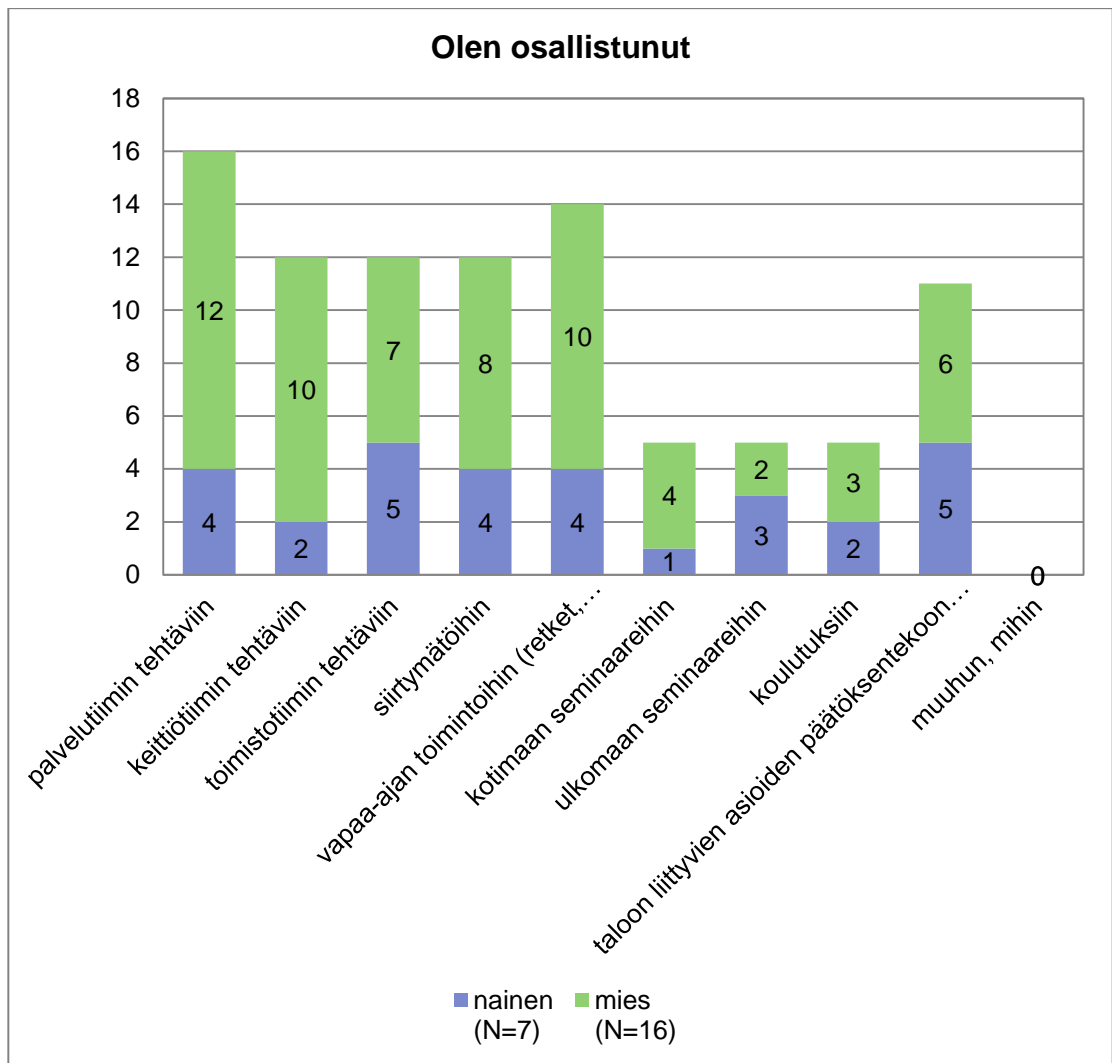
Kuva 7. Klubitalon toiminnan myötä opittuja asioita

Vastaajilta kysyttiin, mitä he kokevat saaneensa Klubitalon toiminnan myötä (kuva 8). Vastauksista sai valita useamman vaihtoehdon. Tärkeäksi asiaksi nousi kokemus siitä, että on yhteisön jäsen (seitsemän naista ja kymmenen miestä) sekä itsensä tarpeelliseksi kokeminen (neljä naista ja kymmenen miestä). ”Muuta, mitä” -kohtaan yksi vastaaja oli kirjoittanut ”ei mitään”.

Kuva 8. Klubitalon toiminnan myötä koettua

Miehistä 12 ja naisista neljä kertoi osallistuneensa palvelutiimin tehtäviin (kuva 9). Naisista viisi ja miehistä seitsemän kertoi osallistuneensa toimistotiimin tehtäviin. Taloon liittyvien asioiden päätöksentekoon osallistujia oli viisi naista ja kuusi miestä. Suosittu toiminto oli myös vapaa-ajan toiminnot. Vastaaja sai valita useamman vaihtoehdon.

Kuva 9. Klubitalon toimintoihin osallistuminen

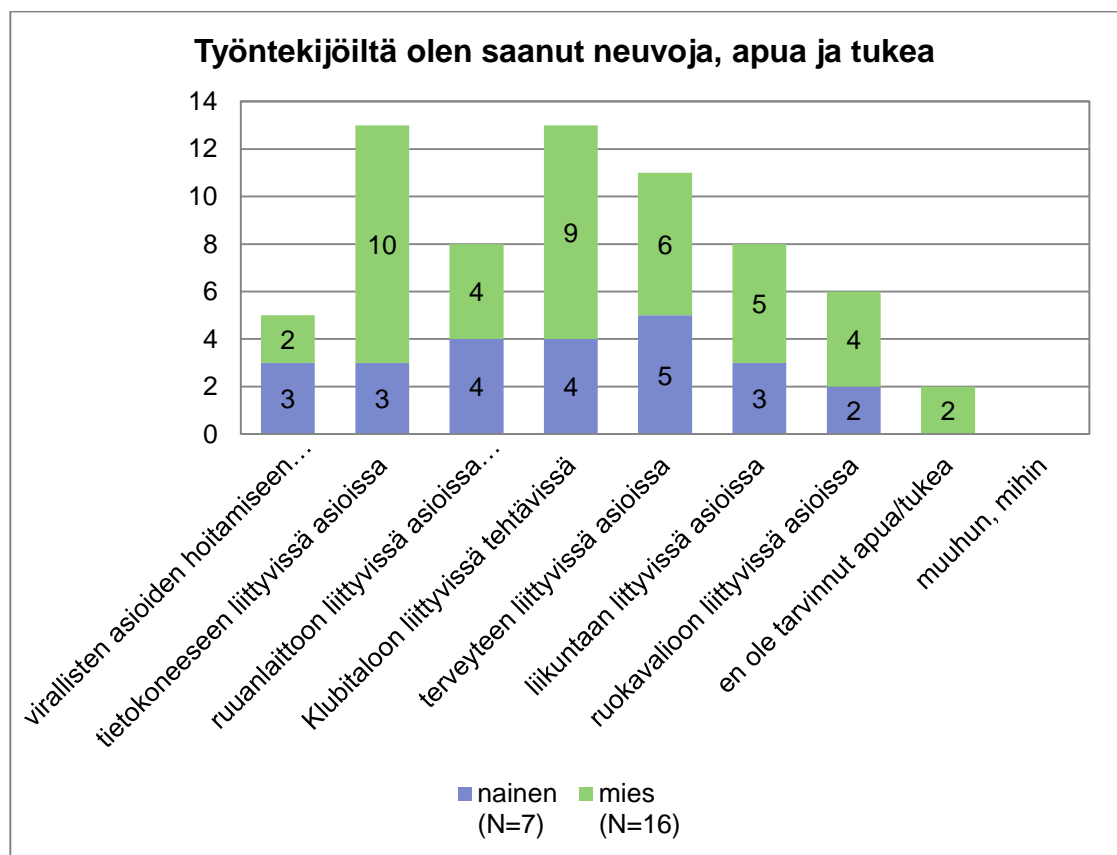
”Muuhun, mihin”-vaihtoehtoon ei tullut vastauksia.

5.4 Tasa-arvo

Klubitalolla jäsenet ja työntekijät työskentelevät yhdessä tasa-arvoisesti. Tilat ja kokoukset ovat kaikille avoimia. Klubitalon taustayhdistyksen hallituksessa on myös jäseniä päättämässä asioista. Tässä osiossa kysyttiin, onko vastaaja saanut henkilökunnalta tukea ja apua, mihin on saanut henkilökunnalta tukea ja apua, henkilökunnan määrästä, tyytyväisyydestä Klubitalon tarjoamiin mahdollisuuksiin sekä mitä hän uskoisi tekevän ilman Klubitaloa.

Vastanneista naisista neljä ja miehistä kolme koki saaneensa työntekijöiltä erittäin paljon apua, neuvoa tai tukea. Miehistä kymmenen ja naisista kaksi koki saaneensa riittävästi apua, neuvoa tai tukea. Vähän apua, neuvoa tai tukea koki saaneensa kolme miestä ja yksi nainen. Kukaan vastanneista ei kokenut, ettei olisi saanut lainkaan apua työntekijöiltä.

Vastaajat saivat valita useamman vaihtoehdon kysyttäessä, mihin asioihin he olivat saaneet työntekijöiltä apua (kuva 10). Naiset kokivat saaneensa eniten apua terveyteen ja ruuanlaittoon liittyvissä asioissa ja Klubitaloon liittyvissä tehtävissä. Miehet kokivat saaneensa eniten apua tietokoneeseen ja Klubitaloon liittyvissä tehtävissä sekä terveyteen liittyvissä asioissa.

Kuva 10. Työntekijöiltä saatu apu

Vastanneista naisista neljä ja miehistä 11 koki, että Klubitalolla on työntekijöitä sopivasti. Yksi mies ei osannut sanoa tai koki, että työntekijöitä on liikaa. Naisista kahden ja miehistä kolmen mielestä työntekijöitä oli liian vähän ja yksi nainen ei osannut sanoa.

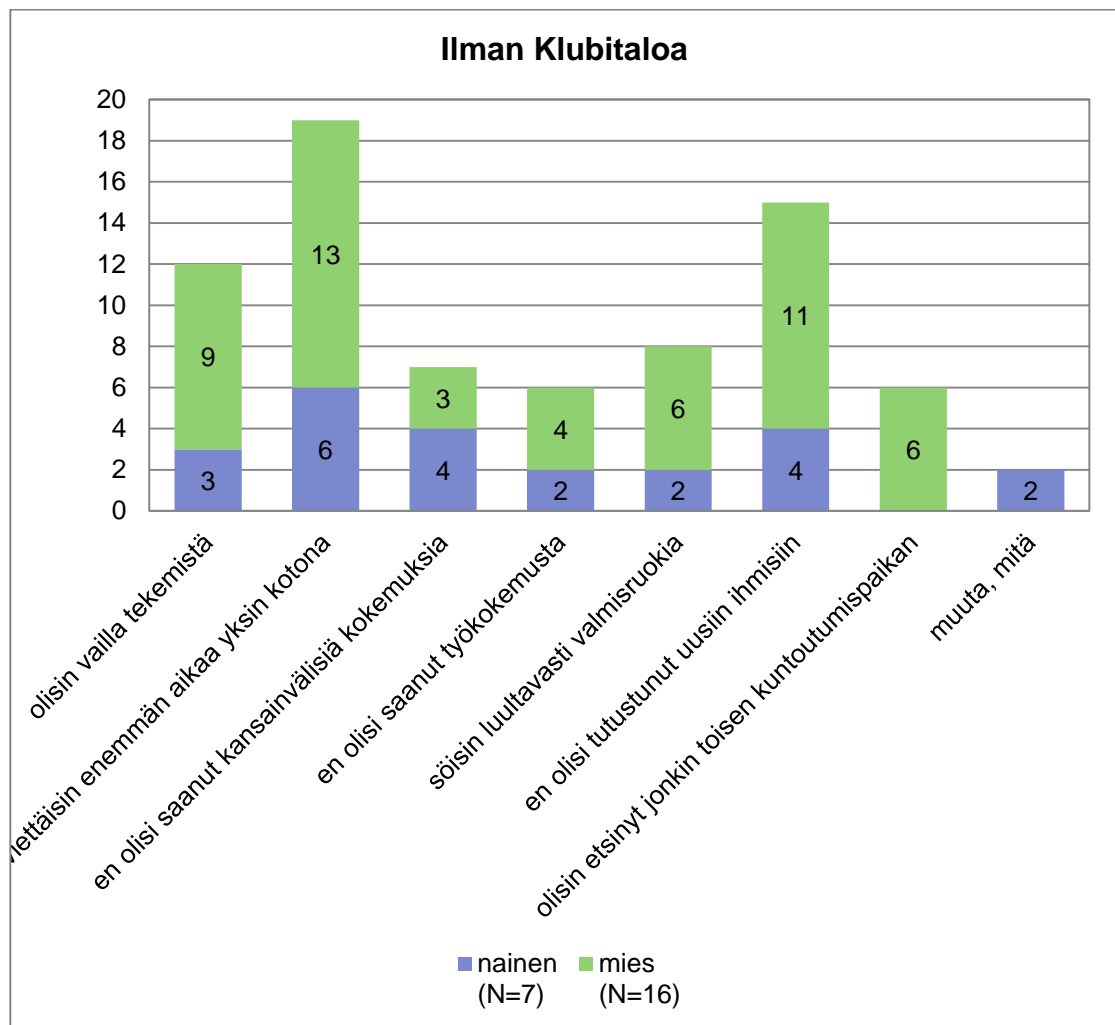
Vastaajia pyydettiin arvioimaan muun muassa Klubitalon toimintoja numeraalisesti 1 (liian vähän) ja 5 (erittäin paljon) välillä (taulukko 1). Reach-out eli ”riitsaus” tarkoittaa sovittua yhteydenottotapaa (useimmiten puhelinsoitto tai kortti), jos jäsen esimerkiksi ei ole käynyt vähään aikaan Klubitalolla tai on joutunut sairaalaan hoitoon. Kaikkien vastausten keskiarvo oli 3,35. Pääsääntöisesti kaikki kysytyt kohdat saivat keskiarvon 3 tai enemmän, mutta alle sen jäivät viikko-ohjelma (2,91), koulutusmahdollisuudet (2,74), työllisyysohjelma (2,57) ja vaikuttamismahdollisuus päätöksentekoon (2,96). Työntekijät saivat keskiarvon 4.

Koulutusmahdollisuuksien ja työllisyysohjelman huonompi keskiarvo oli odotettua, koska ne olivat asioita, jotka nousivat esille keväällä 2014 olleen akkreditointivierailun eli laadunvarmistuksen aikana. Hieman ehkä yllätyksenä tuli, se että viikko-ohjelma ja vaikuttamismahdollisuus päätöksentekoon saivat huonomman tuloksen kuin keskiarvo oli. Päätöksentekoon on kuitenkin aina jäsenillä mahdollisuus halutessaan osallistua.

	1 (vähän)	2 (jonkin verran)	3 (en osaa sanoa)	4 (paljon)	5 (erittäin paljon)	Yhteensä	Keskiarvo
viikko-ohjelma	3	6	5	8	1	23	2,91
ilmapiiri	1	5	1	11	5	23	3,61
aukioloajat	0	6	3	12	2	23	3,43
työntekijät	0	2	4	9	8	23	4
toiminta yleensä	0	5	4	12	2	23	3,48
reach out ”riitsaus” -menetelmä	0	3	8	8	4	23	3,57
standardit	2	4	7	7	3	23	3,22
tasapuolinen kohtelu	1	3	5	8	6	23	3,65
jäsenyys	0	4	3	9	7	23	3,83
koulutusmahdollisuus	3	4	13	2	1	23	2,74
yhteistyö työntekijöiden ja jäsenten välillä	1	3	3	7	9	23	3,87
työllisyysohjelma	4	6	10	2	1	23	2,57
vaikuttamismahdollisuus päätöksentekoon	4	4	5	9	1	23	2,96
vaikuttamismahdollisuus toiminnansuunnitteluun	2	5	7	8	1	23	3,04
Yhteensä	21	60	78	112	51	322	3,35

Taulukko 1. Tyytyväisyys Klubitalon eri toimintoihin

Vastaajilta kysyttiin, mitä he tekisivät, jos he eivät olisi mukana Klubitalon toiminnassa (kuva 11). Vastausvaihtoja sai valita useampia. Naisista kuusi ja miehistä 13 epäili viettävänsä enemmän aikaa yksin kotona. Vastauksista nousi esille myös olettamus, ettei olisi tutustunut uusiin ihmisiin (miehistä 11 vastaajaa ja naisista neljä vastaajaa). Naisten vastauksista korostui myös se, että ei olisi saanut kansainvälisiä kokemuksia (neljä vastaajaa).

Kuva 11. Mitä tekisin ilman Klubitaloa

Muuta mitä kohtaan oli vastattu, että *”olisin luultavasti romahtanut kokonaan”* ja *”tekisin kotitöitä, kävisin auttamassa muita”*.

Kysely avattiin lähettämättä vastausta 47 kertaa. Paperiversion täytti kaikkiaan kolme henkilöä, mutta vastauksia ei otettu huomioon, koska kaikkiin kysymyksiin ei ollut vastattu. Kaikkiin kyselyn kysymyksiin vastasi yhteensä 23 jäsentä. Ehkä

kysely koettiin liian pitkänä, koska vastausmäärä jäi melko alhaiseksi. Kyselystä on myöhemmin helppo toistaa esimerkiksi vain ”tyytyväisyystaulukko”.

Kyselyyn vastanneista suurin osa (16) oli miehiä, naisia kyselyyn vastasi seitsemän. Vastanneet olivat pääsääntöisesti yksin asuvia, eläkkeellä olevia 40–59-vuotiaita. Koulutustaustaltaan vastaajista reilu puolet oli kansa-/keski-/peruskoulun käyneitä, toinen puoli oli suorittanut ammattikoulun tai lukion.

Klubitalon arvoihin kuuluu, että jäsenet saavat itse päättää, mihin talon toimintoihin osallistuu, kuinka usein ja miten kauan talolla viettää aikaa. Suurin osa vastaajista on ollut mukana Klubitalon toiminnassa yli kymmenen vuotta. Vastaajat kertoivat käyvänsä Klubitalolla kolmesta viiteen kertaan viikossa. Naiset kertoivat viettävänsä aikaa Klubitalolla käydessään 3–4 tuntia, miehistä suurin osa viihtyy yli neljä tuntia. Vastauksista kävi ilmi, että Klubitalon toiminnan kautta vastaajat ovat saaneet paikan, mihin mennä/missä olla. Myös vertaistuki koettiin tärkeäksi, samoin oman osaamisen hyödyntäminen sekä uusien ystävien/tuttavien saaminen.

Vastaajat olivat saaneet kuulla Klubitalon toiminnasta Imatran kaupungin mielen-terveyspalveluiden kautta (psykiatrinen hoitaja, psykiatrinen poliklinikka, mielen-terveyskeskus). Kukaan ei ollut esimerkiksi saanut tietää Klubitalon toiminnasta internetistä. Toisaalta sitä selittänee osaltaan se, että vastanneet olivat olleet jo mukana toiminnassa niin pitkään, että heidän tullessaan mukaan toimintaan internet ei ollut vielä niin tärkeä osa tiedonvälitystä kuin ehkä nykyään.

Yhteisöllisyys on myös tärkeä osa Klubitalon toimintaa. Jäsenet saavat osallistua työntekijöiden tavoin asioiden päättämiseen/sopimiseen työnjakopalaverissa, talon kokouksissa ja yhdistyksen kokouksissa. Vastaajat kertoivat liittyneensä Klubitalon jäseneksi saadakseen juttuseuraa, vaihtelua arkeen, elämään sisältöä ja mielekästä tekemistä sekä saadakseen apua kuntoutumisen tueksi. Suurin osa vastaajista kertoi oppineensa Klubitalon toiminnan kautta olemaan erilaisten ihmisten kanssa. Useat kertoivat oppineensa myös ATK-taitoja. Klubitalon toiminnan kautta vastaajat kokivat olevansa tarpeellisia ja saaneensa olla yhteisön jäsen. Imatran Klubitalolla on tarjolla palvelutiimin ja toimistotiimin tehtäviä, joihin suurin osa vastaajista kertoi myös osallistuneensa. Naiset olivat osallistuneet

miehiä enemmän taloon liittyvien asioiden päätöksentekoon. Vapaa-ajan toiminnot koettiin myös suosituiksi.

Kyselyyn vastaajat kertoivat saaneensa työntekijöiltä neuvoja/apua/tukea erityäin paljon tai riittävästi. Työntekijät olivat auttaneet vastaajia pääsääntöisesti terveyteen, ruuanlaittoon, tietokoneeseen ja Klubitaloon liittyvissä tehtävissä. Työntekijöitä koettiin olevan sopivasti.

Imatran Klubitalolla oli keväällä 2014 akkreditointivierailu eli laadunvarmistus, jossa nousi esille kehittämistarpeita työllisyysohjelmassa ja koulutusmahdollisuuksissa. Siten keskiarvoa alhaisempi tyytyväisyys työllisyysohjelmaan ja koulutusmahdollisuuksiin oli ehkä odotettavissakin. Yllättävää sen sijaan oli viikko-ohjelman ja päätöksentekoon vaikuttamisen saamat alhaisemmat keskiarvot. Jäsenillä on kuitenkin Klubitalon arvojen mukaisesti oikeus osallistua kaikkeen päätöksentekoon. Viikko-ohjelman kehittäminen voidaan ottaa puheeksi talon yhteisissä kokouksissa ja kysyä toiveita, mitä tulisi muuttaa, jotta se palvelisi jäseniä paremmin.

Kyselyyn vastanneet olettivat viettävänsä enemmän aikaa yksin kotona, mikäli eivät olisi mukana Klubitalon toiminnassa. He olettivat myös, etteivät olisi ilman Klubitaloa tutustuneet uusiin ihmisiin. Naisten vastauksista nousi esille myös kansainväliset kokemukset, joista he olettivat jääneensä paitsi/vähäiseksi, ilman Klubitaloa.

Yhteenvedona voitaneen todeta Klubitalon olevan jäsenille tärkeä paikka, jossa on saatavilla vertaistukea, seuraa ja tekemistä. Tyytyväisyys työllisyysohjelmaan voisi kasvaa, jos Klubitalo saisi lisää siirtymätyöpaikkoja. Kaiken kaikkiaan kyselyn tuloksista voi päätellä, että jäsenet ovat tyytyväisiä Klubitalon toimintaan.

6 Pohdinta ja johtopäätökset

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa Imatran Klubitalon jäsenten mielipiteitä toiminnasta ja sen merkityksestä vastaajalle. Kyselyn kysymysten taustalla olivat Klubitalon arvot vapaaehtoisuus, yhteisöllisyys ja tasa-arvo. Kyselyyn vastasi

kaikkiaan 23 jäsentä, joista suuri osa oli yksinasuvia miehiä. Suurin osa vastaajista oli eläkkeellä. Mielenterveysperusteisesti Suomessa on työkyvyttömyyseläkkeellä 110 000 suomalaista. Osa vastaajista olisi vielä ns. työikäisiä. Kustannuksista yhteiskunnalle suurin osa syntyykin juuri siitä, etteivät asiakkaat kuntoutu takaisin työelämään. Tarkempaa tietoa vastaajien työkyvyttömyydestä tai sen syytä ei kyselyn kautta etsitty. (ks. Jäppinen 2015, 6).

Kunnan on lain mukaan järjestettävä riittävät palvelut myös mielenterveysongelmista kärsiville. Mielenterveystyön avulla pyritään edistämään muun muassa sairastuneen ihmisen psyykkistä toimintakykyä ja hyvinvointia. Muun muassa avopalvelut ja kuntoutus ovat tällaisia tarjottavia palveluja. Mielenterveys- ja päihdetyön kehittämistä ohjaa kansallinen Mieli-suunnitelma. Kunnan mielenterveyspalveluja täydentää muun muassa kolmannen sektorin palvelut. Kolmas sektori on tärkeä yhteistyötaho erilaisten palvelujen tarjoajana. Klubitalot ovat yksi kolmannen sektorin avohoitoa ja kuntoutusta tukeva ja tuottava taho. (ks. Noppari ym. 2007, 120; THL 2014; STM 2009, 32–33; STM 2015; Suomen Klubitalot ry.) Imatran Klubitalon jäsenet olivat kuulleet toiminnasta suurimmaksi osaksi kunnan mielenterveyspalvelujen kautta, joten tulkittavissa on, että Imatran kaupungin palveluiden kautta ohjausta kolmannen sektorin palveluihin tapahtuu tai on tapahtunut.

Useampi meistä haluaa kokea kuuluvansa johonkin ja olevansa tärkeä jollekin. Mielenterveysongelmiin liittyy usein muun muassa yksinäisyys ja haavoittuvaisuus. (ks. WHO 2008, 127, 157; Suomen Mielenterveysseura 2013.) Useimmat vastaajista olivat olleet Klubitalon jäseniä yli kymmenen vuotta, ja he kertoivat käyvänsä Klubitalolla kolmesta viiteen kertaan viikossa ja viettävänsä aikaa talolla 3–4 tuntia tai enemmän. Se kertonee siitä, että he ovat sitoutuneita toimintaan ja kokevat sen omaksi tärkeäksi yhteisöksi. Mielenterveysongelmista kärsivillä ihmisillä voi olla hankaluuksia muun muassa sosiaalisissa suhteissa tai osallistumisessa oman yhteisön toimintaan. Osallisuus ja yhteisöllisyys ovat asioita, joita voi kokea esimerkiksi yhteisössä, jossa tuntee olevansa hyväksytty. (ks. WHO 2008, 127, 157; Suomen Mielenterveysseura 2013). Vastaajat olivat selkeästi löytäneet oman yhteisön, jossa he ovat hyväksytyjä. Vastauksissa korostui tarve olla yhteisön jäsen ja se, että saa kokea olevansa jollekin joku.

Yhteisöllisyys on osa Klubitalon toimintaa, johon myös kansainvälisesti hyväksytyt standardit ohjaavat. Jäsenet ovat oikeutettuja osallistumaan kaikkeen Klubitalon toimintaan koskevaan toiminnan suunnitteluun, toteutukseen, päätöksentekoon ja arviointiin. Mielenterveyskuntoutujalle Klubitalosta voi tulla tärkeä osa arkea, paikka, jossa voi muun muassa kohdata muita ihmisiä ja tehdä asioita oman osaamisen ja jaksamisen mukaan. Klubitalo-aatteen mukaan kaikki ovat tasavertaisia ja tasa-arvoisia, sairaudesta huolimatta. Jäsenet saavat osallistua työntekijöiden kanssa tasavertaisina osallistujina muun muassa päätösten tekoon ja kokouksiin. (ks. Pöyhönen 2003,9; Suomen klubitalot ry.) Vastaajat kertoivat liittyneensä Klubitaloon muun muassa saadakseen juttuseuraa, mielekästä tekemistä ja vaihtelua arkeen. Suurin osa vastaajista kertoi oppineensa Klubitalon toiminnan kautta olemaan erilaisten ihmisten kanssa. Klubitalon toiminnan kautta vastaajat kokivat olevansa tarpeellisia ja saaneensa olla yhteisön jäsen. Imatran Klubitalolla on tarjolla palvelutiimin ja toimistotiimin tehtäviä, joihin suurin osa vastaajista kertoi myös osallistuneensa. Naiset olivat osallistuneet miehiä enemmän taloon liittyvien asioiden päätöksentekoon.

Opinnäytetyön kyselyssä ja Imatran Klubitalolla keväällä 2014 olleen akkreditointivierailun aikana esille nousi kehittämistarpeita työllisysohjelmassa ja koulutusmahdollisuuksissa. Yllättävä tulos kyselyssä sen sijaan oli osittainen tyytymättömyys viikko-ohjelmaan ja päätöksentekoon vaikuttamiseen. Jäsenillä on Klubitalon arvojen mukaisesti oikeus osallistua kaikkeen päätöksentekoon. Viikko-ohjelman kehittäminen otettaneen puheeksi talon yhteisissä kokouksissa ja sitä kautta toiveita voidaan ottaa vastaan ja ohjelmaa muuttaa, jotta se palvelisi jäseniä paremmin.

Mielenkiintoista olisi vertailla esimerkiksi samankokoisten kaupunkien Klubitalon jäsenten mielipiteitä oman Klubitalon toiminnasta. Klubitaloilla ei ainakaan tätä opinnäytetyötä tehdessä ollut käytössä yhtenäistä kyselylomaketta. Imatran Klubitalon kyselyyn vastanneet olivat useimmat yli 40-vuotiaita. Mielenkiintoista olisi järjestää tempaus tai tapahtuma, jossa Klubitalon toimintaa esiteltäisiin nuorille ja nuorille aikuisille.

Yhteenvedona voitaneen todeta Klubitalon olevan jäsenille tärkeä paikka, jossa on saatavilla vertaistukea, seuraa ja tekemistä sekä jossa voi hyödyntää omaa

osaamistaan yhteisön hyväksi. Ennen kaikkea Klubitalo on paikka, missä olla ja minne mennä. Usea vastaaja oletti, että ilman Klubitaloa hän viettäisi enemmän aikaa yksin kotona. Tyytyväisyys työllisyysohjelmaan voisi kasvaa, jos Klubitalo saisi lisää siirtymätyöpaikkoja. Kaiken kaikkiaan kyselyn tuloksista voi päätellä, että jäsenet ovat tyytyväisiä Klubitalon toimintaan.

Itse ihastuin Klubitalon ajatukseen, siitä että kaikki ovat ”yhtä suurta perhettä” diagnoosista huolimatta. Opintoihin liittyvän harjoittelun ja tämän opinnäytetyön tulosten myötä itselleni vahvistui tunne siitä, että Klubitalolla on jäsenille suuri merkitys. Se on paikka, jossa voi ja pystyy kokemaan yhdessä monenlaisia asioita. Jäsenet voivat tulla hyvin erilaisista lähtökohdista, heillä on erilaisia koulutus- ja työtaustoja, mutta yhdistävä tekijä heille kaikille on mielenterveysongelma. Tämä ongelma sitoo heitä yhdeksi suureksi, maailmanlaajuiseksi yhteisöksi.

Lähteet

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15., uudistettu painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Imatran kaupunki 2011. Imatran mielenterveys- ja päihdeohjelma 2011–2015.

Imatran Klubitalo 2013. Imatran Klubitalon toimintakertomus 2013.

Imatran Klubitalo 2015. <http://yhdistykset.ekarjala.fi/klubitalo>. Luettu 26.4.2015.

Jäppinen, T. 2015. Suomi tarvitsee mielenterveysohjelman. Kyvyt käyttöön. Osatyökykyisten työllistymisen erikoislehti 2/15, 6-8. http://www.vates.fi/media/julkaisut_artikkelit_lehdet-ymys/kk_lehdet/vates_kk2.15www.pdf. Luettu 18.11.2015.

Laitila, M. 2013. Mielenterveys- ja päihdetyö osana kunnan hyvinvointia – Opas strategiseen suunnitteluun. Kide 22. THL: http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/110524/URN_ISBN_978-952-245-886-5.pdf?sequence=1. Luettu 17.11.2015.

Mielenterveyslaki 1116/ 1990. <http://finlex.fi/fi/laki/ajan-tasa/1990/19901116?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=mielenterveyslaki>. Luettu 17.11.2015.

MTKL 2015. Mielenterveyden keskusliitto. <http://mtkl.fi/tietoa-mielenterveydesta/kasitteita-mielenterveydesta/>. Luettu 26.10.2015.

Noppari, E., Kiiltomäki, A. & Pesonen, A. 2007. Mielenterveystyö perusterveydenhuollossa. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Perustuslaki 731/1999. <http://finlex.fi/fi/laki/ajan-tasa/1999/19990731?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=perustuslaki>. Luettu 17.11.2015.

Pöyhönen, E. (toim.) 2003. Mielenterveyskuntoutujien klubitalo. Yhdessä kohti työelämää. Helsinki: Stakes.

Sosiaalihuoltolaki (710/1982). <http://finlex.fi/fi/laki/ajan-tasa/1982/19820710?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=sosiaalihuoltolaki>. Luettu 17.11.2015.

STM 2015. Mielenterveyspalvelut. <http://stm.fi/mielenterveyspalvelut> Luettu 18.10.2015.

STM. 2009. Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma. Mieli 2009 – työryhmän ehdotukset mielenterveys- ja päihdetyön kehittämiseksi vuoteen 2015. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2009:3. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.

Suomen klubitalot ry. 2015. <http://www.suomenklubitalot.fi/>. Luettu 26.4.2015.

Suomen Mielenterveysseura. Vuoden Viestit. Suomen Mielenterveysseuran vuosikirja 2013. http://www.mielenterveysseura.fi/sites/default/files/materials_files/vuosikirja_2013_verkko.pdf. Luettu 18.10.2015.

Terveystieteiden tutkimuskeskus. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen vuosikirja 2010/20101326?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=terveydenhuoltolaki. Luettu 17.11.2015.

THL 2014. Mielenterveyspalvelut. <https://www.thl.fi/fi/web/mielenterveys/mielenterveyspalvelut>. Luettu 17.11.2015.

WHO 2008. Policies and practices for mental health in Europe - meeting the challenges. http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0006/96450/E91732.pdf. Luettu 17.11.2015.

Klubitalon Standardit

JÄSENYYS

1. Jäsenyys on vapaaehtoinen ja aikarajoitteeton.
2. Klubitalo päättää uusien jäsenien hyväksymisestä. Jäseneksi pääsee kuka tahansa psyykkisesti sairastunut henkilö, ellei hän sillä hetkellä merkittävästi uhkaa klubitaloyhteisön yleistä turvallisuutta.
3. Jäsenet valitsevat, kuinka he hyödyntävät Klubitaloa ja keiden henkilökuntaan kuuluvien kanssa he työskentelevät. Jäseniä ei velvoiteta osallistumiseen sopimusten, aikataulujen tai sääntöjen avulla.
4. Kaikilla jäsenillä on tasavertainen oikeus käyttää kaikkia Klubitalon tarjoamia mahdollisuuksia riippumatta diagnoosistaan tai toimintakyvystään.
5. Jäsenet voivat halutessaan olla mukana kirjoittamassa kaikkia asiakirjoja, jotka koskevat heidän osallistumistaan Klubitalon toimintaan. Kaikki tällaiset asiakirjat allekirjoittaa sekä jäsen että henkilökuntaan kuuluva.
6. Jäsenillä on oikeus palata milloin tahansa klubitaloyhteisöön poissaolon pituudesta riippumatta, mikäli heidän paluunsa ei aiheuta uhkaa klubitaloyhteisölle.
7. Klubitalolla on tehokas järjestelmä yhteyden pitämiseksi niihin jäseniin, jotka eivät käy Klubitalolla, alkavat eristäytyä yhteiskunnasta tai ovat sairaalahoidossa.

HENKILÖSUHTEET

8. Kaikki Klubitalon kokoukset ovat avoimia sekä jäsenille että henkilökunnalle. Klubitalolla ei ole sellaisia muodollisia, pelkästään jäsenille tai pelkästään henkilökunnalle tarkoitettuja kokouksia, joissa keskusteltaisiin toimintaan liittyvistä päätöksistä ja jäseniin liittyvistä asioista.
9. Klubitalossa on henkilökuntaa riittävästi tukemaan jäsenten sitoutumista mutta niin vähän, ettei henkilökunta selviydy velvollisuuksistaan ilman jäsenten aktiivista osallistumista.

9. Klubitalossa on henkilökuntaa riittävästi tukemaan jäsenten sitoutumista mutta niin vähän, ettei henkilökunta selviydy velvollisuuksistaan ilman jäsenten aktiivista osallistumista.

10. Klubitalon henkilökunnalla on yleisluonteinen työnkuva. Koko henkilökunnalla on yhteinen vastuu työllistymisestä, asumisesta, ilta-, viikonloppu- ja juhlapäivätoiminnasta ja yksiköiden toiminnasta. Klubitalon henkilökunnalla ei ole muita suuria velvoitteita kuin klubitalotyö.

11. Vastuu Klubitalon toiminnasta on jäsenillä ja henkilökunnalla ja viime kädessä Klubitalon johtajalla. Keskeistä tässä vastuussa on jäsenten ja henkilökunnan sitoutuminen kaikkeen Klubitalon toimintaan.

TILAT

12. Klubitalo on erillinen toimija, jolla on oma nimi, osoite ja puhelinnumero.

13. Klubitalolla on omat toimitilat. Se on erillään mielenterveyskeskuksista ja -laitoksista, eikä sen tiloja käytetä muuhun toimintaan. Klubitalon tilat on suunniteltu niin, että ne mahdollistavat työpainotteisen päivän ja ovat samalla viihtyisät ja kooltaan tarkoituksenmukaiset sekä viestittävät arvostusta ja kunnioitusta.

14. Jäsenet ja henkilökunta pääsevät kaikkiin Klubitalon tiloihin. Pelkästään henkilökunnalle tai pelkästään jäsenille tarkoitettuja tiloja ei ole.

TYÖPAINOTTEINEN PÄIVÄ

15. Työpainotteinen päivä sitouttaa jäsenet ja henkilökunnan yhdessä, rinta rintaan huolehtimaan Klubitalon toiminnasta. Klubitalo kiinnittää päähuomion jäsenten vahvuuksiin, taipumuksiin ja kykyihin, joten työpainotteiseen päivään ei saa sisältyä lääkehoitoa eikä päiväkeskus- tai terapiatoimintaa Klubitalolla.

16. Klubitalolla tehdään yksinomaan työtä, joka syntyy Klubitalon toiminnasta ja klubitaloyhteisön kehittämisestä. Maksullinen tai ilmainen työ ulkopuolisille henkilöille tai yhteisöille ei ole hyväksyttävää Klubitalolla. Jäsenille ei makseta palkkaa mistään klubitalotyöstä, eikä mitään keinotekoisia palkkiojärjestelmiä ole.

17. Klubitalo on avoinna vähintään viitenä päivänä viikossa. Työpainotteinen päivä vastaa tavanomaisia työaikoja.

18. Klubitalo on organisoitu yhdeksi tai useammaksi työyksiköksi, joissa kussakin on riittävästi henkilökuntaa, jäseniä ja mielekästä työtä täysipainoisen ja sitoutumista tukevan työpainotteisen päivän toteuttamiseksi. Yksiköiden kokouksia pidetään jäsenten ja henkilökunnan suhteiden ylläpitämiseksi sekä päivän töiden organisoimiseksi ja suunnittelemiseksi.

19. Kaikki Klubitalon työ on suunniteltu auttamaan jäseniä saamaan takaisin omanarvontuntonsa, itseluottamuksensa ja mielekkyyden elämälleen. Sen ei ole tarkoitus olla mihinkään tiettyyn työhön valmentavaa koulutusta.

20. Jäsenillä on mahdollisuus osallistua kaikkiin Klubitalon töihin, myös hallintoon, tutkimukseen, jäseneksi ottoon ja perehdyttämiseen, yhteydenpitoon poissaoleviin jäseniin sekä henkilökunnan työhönottoon, valmennukseen ja arviointiin, suhdetoimintaan, etujen ajamiseen ja Klubitalon vaikuttavuuden arviointiin.

TYÖLLISTYMINEN

21. Klubitalo mahdollistaa jäsenilleen paluun ansiotyöhön siirtymätyön, tuetun työn ja itsenäisen työn avulla. Siksi Klubitalolla ei ole jäsenten työllistymistä varten sisäistä liiketoimintaa, erillisiä liikeyrityksiä eikä suojatyöpaikkoja.

Siirtymätyö

22. Klubitalolla on oma siirtymätyöohjelma, joka tarjoaa jäsenoikeutena mahdollisuuksia työskennellä liike-elämän ja teollisuuden työpaikoissa. Klubitalon siirtymätyöohjelmaan kuuluu oleellisena piirteenä se, että Klubitalo takaa sijaisen kaikille siirtymätyöpaikoille jäsenten poissaolojen ajaksi.

Lisäksi siirtymätyöohjelma täyttää seuraavat peruskriteerit:

- a. Halu tehdä työtä on tärkein yksittäinen tekijä, joka ratkaisee mahdollisuuden päästä siirtymätyöhön.
- b. Jäsenellä on mahdollisuus päästä uuteen siirtymätyöpaikkaan riippumatta siitä, kuinka hyvin hän on onnistunut edellisissä siirtymätyöpaikoissa.

- c. Jäsenet työskentelevät työnantajan toimitiloissa.
- d. Työnantaja maksaa suoraan jäsenille yleisen palkkatason mukaisen palkan, mutta vähintään minimipalkan.
- e. Siirtymätyöpaikat kattavat laajan valikoiman erilaisia työmahdollisuuksia.
- f. Siirtymätyö on osa- ja määräaikaista, yleensä 15–20 tuntia viikossa, kes-
toltaan 6–9 kuukautta.
- g. Jäsenten valitseminen ja valmentaminen siirtymätyöhön on Klubitalon, ei
työnantajan vastuulla.
- h. Klubitalon jäsenet ja henkilökunta laativat siirtymätyöpaikkoja koskevia ra-
portteja kaikille asianomaisille tahoille, jotka käsittelevät jäsenten etuuksia.
- i. Siirtymätyöpaikoista vastaavat Klubitalon henkilökunta ja jäsenet, eivät
siirtymätyöhön erikoistuneet henkilöt.
- j. Klubitalon sisällä ei ole siirtymätyöpaikkoja. Taustaorganisaatiossa ole-
vien siirtymätyöpaikkojen täytyy olla Klubitalon ulkopuolella ja täyttää
kaikki edellämainitut kriteerit.

Tuettu ja itsenäinen työ

23. Klubitalolla on oma tuetun työn ohjelma ja itsenäisen työn ohjelma, joiden tarkoitus on auttaa jäseniä hankkimaan työtä, säilyttämään työpaikkansa ja saamaan entistä parempia työpaikkoja. Klubitalotoiminnassa tuetulle työlle tunnus-
omaista on se, että Klubitalo pitää yhteyttä jäseneen ja työnantajaan. Jäsenet ja
henkilökunta ratkaisevat yhdessä, millaista tukea ja kuinka usein tarvitaan ja
missä paikassa tätä tukea annetaan.

24. Itsenäisessä työssä käyvillä jäsenillä on edelleen käytettävissään kaikki Klu-
bitalon tukimuodot ja -palvelut, kuten etuuksiin liittyvä etujen ajaminen sekä apu
asuntoasioissa ja hoidollisissa, oikeudellisissa, taloudellisissa ja henkilökohtai-
sissa asioissa. Heillä on edelleen myös oikeus osallistua Klubitalon ilta- ja viikon-
lopputoimintaan.

KOULUTUS

25. Klubitalo auttaa jäseniä pääsemään ammatillisiin ja koulutuksellisiin tavoitteisiinsa hyödyntämällä paikkakunnan aikuiskoulutusmahdollisuuksia. Jos Klubitalolla on myös sisäistä koulutustoimintaa, siinä hyödynnetään merkittävästi jäsenien opetus- ja ohjaustaitoja.

TALON TOIMINTA

26. Klubitalo sijaitsee alueella, jonne pääsee paikallisliikenteen kulkuneuvoilla niin, että sekä toimintaan osallistuminen että siirtymätyössä käyminen on mahdollista. Klubitalo tarjoaa tai järjestää toimivia vaihtoehtoja silloin, kun julkiset kulkuyhteydet ovat puutteelliset.

27. Klubitalon jäsenet ja henkilökunta tarjoavat yhteiskunnallisia tukipalveluja. Yhteiskunnalliset tukipalvelut on sijoitettu Klubitalon työyksiköihin. Niihin kuuluu oikeuksiin ja etuuksiin liittyvä apu, asuminen ja terveiden elämäntapojen edistäminen sekä apu laadukkaiden terveydenhoidon, mielenterveyden, lääkinnän ja päihdehuollon palvelujen hankkimisessa yhteiskunnalta.

28. Klubitalo on sitoutunut järjestämään kaikille jäsenille valikoiman turvallisia, asianmukaisia ja kohtuuhintaisia asumisvaihtoehtoja, myös mahdollisuuksia itsenäiseen asumiseen. Klubitalolla on käytettävissään nämä kriteerit täyttäviä asumismahdollisuuksia, tai ellei ole, Klubitalo kehittää oman asunto-ohjelmansa.

Klubitalojen asunto-ohjelmat täyttävät seuraavat peruskriteerit:

- a. Jäsenet ja henkilökunta vastaavat toiminnasta yhdessä.
- b. Jäsenet asuvat asunnoissaan omasta halustaan.
- c. Jäsenet valitsevat asuntonsa sijainnin ja huonetoverinsa.
- d. Toimintatapoja ja -periaatteita kehitetään Klubitalon muun kulttuurin kanssa yhdenmukaisella tavalla.
- e. Tuen määrää lisätään tai vähennetään jäsenen kulloistenkin tarpeiden mukaan.

6 Jäsenet ja henkilökunta ylläpitävät aktiivisesti yhteyksiä auttaakseen jäseniä säilyttämään asuntonsa etenkin sairaalahoitojaksojen aikana.

29. Klubitalo arvioi vaikuttavuuttaan objektiivisesti ja säännöllisesti.

30. Klubitalon johtaja, jäsenet, henkilökunta ja muut asianosaiset henkilöt osallistuvat klubitalomallia käsittelevään kolmen viikon koulutukseen sertifioitussa koulutuskeskuksessa.

31. Klubitalolla on virkistys- ja vapaa-ajan toimintaa iltaisin ja viikonloppuisin. Juhlapäiviä vietetään niiden varsinaisina kalenteripäivinä.

RAHOITUS, JOHTO JA HALLINTO

32. Klubitalolla on itsenäinen hallitus, tai jos se on liittynään taustaorganisaatioon, sillä on erillinen neuvoa-antava hallitus. Tämä koostuu henkilöistä, jotka ovat sellaisessa yhteiskunnallisessa erityisasemassa, että he voivat tarjota Klubitalolle taloudellista, oikeudellista, lainsäädännöllistä, työllistymistä edistävää, potilasasetuksiin liittyvää ja yhteiskunnallista tukea sekä etujen ajamista.

33. Klubitalo laatii oman budjettinsa ja seuraa sen toteutumista. Hallitus tai neuvoa-antava hallitus hyväksyy budjetin ennen tilikauden alkua ja seuraa sitä säännöllisesti tilikauden aikana.

34. Henkilökunnan palkat ovat kilpailukykyisiä verrattuna vastaavista tehtävistä maksettaviin palkkoihin mielenterveysalalla.

35. Klubitalolla on asiaan liittyvien viranomaisten tuki ja kaikki tarpeelliset luvat. Klubitalo toimii yhteistyössä sellaisten henkilöiden ja organisaatioiden kanssa, jotka voivat lisätä Klubitalon vaikuttavuutta yhteiskunnassa.

36. Klubitalolla on avoimia keskustelutilaisuuksia ja toimintatapoja, jotka tekevät mahdolliseksi jäsenten ja henkilökunnan aktiivisen osallistumisen päätöksentekoon, yleensä konsensuksessa, asioissa, jotka koskevat hallintoa, toimintaperiaatteista sopimista sekä Klubitalon tulevaisuuden suuntalinjoja ja kehittämistä.

Imatran Klubitalon kysely 2014

1. Sukupuoli *

- ☐ nainen
- ☐ mies

2. Ikä *

- ☐ 18–29
- ☐ 30–39
- ☐ 40–49
- ☐ 50–59
- ☐ 60

3. Työllisyystilanne *

- ☐ työtön
- ☐ työssä
- ☐ siirtymätyössä
- ☐ kuntoutustuella
- ☐ opiskelija
- ☐ eläkkeellä
- ☐ sairauslomalla
- ☐ muu, mikä

4. Asumistilanne *

- ☐ yksin
- ☐ avo-/aviopuolison kanssa
- ☐ muun perheenjäsenen kanssa
- ☐ muu, mikä

5. Koulutustausta * voit valita useamman vaihtoehdon

- ☐ kansakoulu/keskikoulu/peruskoulu
- ☐ ammattikoulu
- ☐ lukio
- ☐ opistotason tutkinto
- ☐ ammattikorkeakoulututkinto
- ☐ yliopisto/korkeakoulututkinto
- ☐ muu, mikä

6. Olen ollut mukana Klubitalon toiminnassa *

- ☐ alle vuoden
- ☐ 1-2 vuotta
- ☐ 3-4 vuotta
- ☐ 5-10 vuotta
- ☐ yli 10 vuotta

7. Käyn Klubitalolla *

- ☐ 1-2 kertaa viikossa
- ☐ 3-5 kertaa viikossa
- ☐ kerran kuukaudessa
- ☐ muutaman kerran kuukaudessa
- ☐ harvemmin

8. Käydessäni Klubitalolla olen siellä yleensä *

- ☐ alle tunnin
- ☐ 1-2 tuntia
- ☐ 3-4 tuntia
- ☐ yli 4 tuntia

9. Klubitalon toiminnan myötä olen * voit valita useamman vaihtoehdon

- saanut uusia ystäviä/tuttavia
- saanut vertaistukea
- tyytyväisempi elämääni

- löytänyt uusia harrastuksia
- saanut hyödyntää osaamistani
- ollut mukana siirtymätyössä
- saanut rohkeutta hakeutua muuhun työhön
- muuta, mitä

10. Kuulin Klubitalon toiminnasta * Voit valita useamman vaihtoehdon

- Imatran kaupungin mielenterveyskeskuksesta
- Psykiatrisen avohoidon Linkkityöryhmältä (ent. Akuuttiryhmä ja psyk.kuntoutus)
- Psykiatriselta hoitajalta
- Psykiatrian poliklinikalta
- Psykiatrian ja päihdeosastolta
- ent. Päivätoimintakeskus Tapsalasta
- tutulta, ystävältä
- muualta, mistä

11. Liityin Klubitalon jäseneksi saadakseni * voit valita useamman vaihtoehdon

- vertaistukea
- mielekästä tekemistä
- elämään sisältöä
- uusia tuttavvia
- säännöllisesti lämpimän ruuan
- apua kuntoutumiseeni
- vaihtelua arkeen

- päivärytmin
- työpainoitteisen päivän
- juttuseuraa
- muu, mitä

12. Klubitalon toiminnan myötä olen oppinut * voit valita useamman vaihtoehdon

- ATK-taitoja
- keittiötaitoja
- kahvilanpitoa
- siivoamista
- kieliä
- lehden tekoa
- toimimaan/olemaan ryhmässä
- toimimaan erilaisten ihmisten kanssa
- muuta, mitä

13. Klubitalon toiminnan myötä olen koen * voit valita useamman vaihtoehdon

- itseni tarpeelliseksi
- olevani yksi yhteisön jäsen
- olevani tyytyväisempi elämääni
- hyvinvointini lisääntyneen
- kuntoutukseni edenneen
- muuta, mitä

14. Olen osallistunut * voit valita useamman vaihtoehdon

- palvelutiimin tehtäviin
- keittiötiimin tehtäviin
- toimistotiimin tehtäviin
- siirtymätöihin

- vapaa-ajan toimintoihin (retket, liikuntatapahtumat jne.)
- kotimaan seminaareihin
- ulkomaan seminaareihin
- koulutuksiin
- taloon liittyvien asioiden päätöksentekoon (kokoukset yms)
- muuhun, mihin

15. Olen saanut työntekijöiltä neuvoja, tukea ja apua *

- erittäin paljon
- riittävästi
- vähän
- en lainkaan

16. Työntekijöiltä olen saanut neuvoja, apua ja tukea * voit valita useamman vaihtoehdon

- virallisten asioiden hoitamiseen (esim. pankki, Kela yms.)
- tietokoneeseen liittyvissä asioissa
- ruuanlaittoon liittyvissä asioissa (opastusta, vinkkejä yms.)
- Klubitaloon liittyvissä tehtävissä
- en ole tarvinnut apua/tukea
- muuhun, mihin

17. Työntekijöitä on mielestäni *

- liikaa
- sopivasti
- liian vähän
- en osaa sanoa

18. Olen tyytyväinen Klubitalon *

	1	2	3	4	5
	vähän	jonkin verran	en osaa sanoa	paljon	erittäin paljon
viikko-ohjelma	☐	☐	☐	☐	☐
ilmapiiri	☐	☐	☐	☐	☐
aukioloajat	☐	☐	☐	☐	☐
työntekijät	☐	☐	☐	☐	☐
toiminta yleensä	☐	☐	☐	☐	☐
reach out "riitsaus" – menetelmä	☐	☐	☐	☐	☐
standardit	☐	☐	☐	☐	☐
tasapuolinen kohtelu	☐	☐	☐	☐	☐
jäsenyys	☐	☐	☐	☐	☐
koulutusmahdollisuus	☐	☐	☐	☐	☐
yhteistyö työntekijöiden ja jäsenten välillä	☐	☐	☐	☐	☐
työllisyysohjelma	☐	☐	☐	☐	☐
vaikuttamismahdollisuus päätöksentekoon	☐	☐	☐	☐	☐
vaikuttamismahdollisuus toiminnansuunniteluun	☐	☐	☐	☐	☐

19. Ilman Klubitaloa * voit valita useamman vaihtoehdon

- ☐ olisin vaille tekemistä
- ☐ viettäisin enemmän aikaa yksin kotona
- ☐ en olisi saanut kansainvälisiä kokemuksia
- ☐ en olisi saanut työkokemusta
- ☐ söisin luultavasti valmisruokia
- ☐ muuta, mitä

20. Ruusuja, risuja, ideoita ja palautetta Klubitalon toiminnasta *

Saatekirje

Hyvä Imatran Klubitalon jäsen!

Olen Saimaan ammattikorkeakoulun sosionomi (AMK) - opiskelija ja teen opinnäytetyötä liittyen Imatran Klubitalon toimintaan ja sen tarjoamiin mahdollisuuksiin. Opinnäytetyön tavoitteena on kartoittaa jäsenten kokemuksia ja mielipiteitä Imatran Klubitalon toiminnasta.

Kyselyyn vastaamalla sinulla on mahdollisuus vaikuttaa Klubitalon toimintaan. Imatran Klubitalo voi käyttää tutkimukseni tuloksia kehittäessään toimintaansa. Jokaisen vastaaminen on kyselyn onnistumisen kannalta erittäin tärkeää. Kyselyn tehdään oheisella Webropol -kyselyllä.

Kyselyyn osallistuminen on vapaaehtoista. Antamasi vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja nimettöminä. Opinnäytetyöraportissa ei tule tunnistettavasti esiin vastaajien henkilötietoja tai yksittäisen henkilön antamia vastauksia.

Kyselyyn vastaaminen vie aikaa noin 15 minuuttia.

Pyydän sinua vastaamaan kyselyyn viimeistään perjantaihin 10.9.2014 mennessä.

Kiitos jo etukäteen osallistumisestasi!

Miia Pöllänen